

Največji slovenski dnevnik
v Zdrženih državah.
Velja za vse leto..... \$6.00
Za pol leta..... \$3.00
Za New York celo leto... \$7.00
Za inozemstvo celo leto... \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily
in the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: 2876 CORTLANDT.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: 4687 CORTLANDT.

NO. 304 — ŠTEV. 304.

NEW YORK, THURSDAY, DECEMBER 29, 1921. — ČETRTEK, 29. DECEMBRA, 1921.

VOLUME XXIX. — LETNIK XXIX.

LAŠKA BANDA JE ZAŽGALA

NARODNI DOM V BARKOVLJAH

TRI NAŠE TRDNJAVE SO ŽE ŠLE. SEDAJ JE PRIŠLA ČETRTA — ZADNJA NA VRSTO. — VLADA NI NITI S PRSTOM GANILA. — NASILJE SE JE ZGODILO OB BELEM DNEVU.

Edino zavetišče, ki so ga še imeli Slovenci v Trstu in okolici, je bil "Narodni dom" v Barkovljah.

Ko so Italijani razdejali in zažgali slovensko trdnjavo v Trstu hotel "Balkan", začetoma meseca septembra t. l. pa Sv. Ivanjski in rojanski "Narodni dom", se je splošno izražala bojazen, da ne bo italijanska sodrga mirovala preje, dokler ne uniči še zadnje trdnjave jugoslovenskega življa v Trstu — "Narodni dom" v Barkovljah.

Bojazen se je izkazala kot utemeljena.

12. decembra so fašisti, ki se nazivajo "Arditi d'Italia", sklicali shod ob 7. zvečer na trgu Ujedinjenje pod pretvezo, da hočejo protestirati proti jugoslovenskim nasilstvom.

Vlada je ta shod sicer prepovedala, ukrenila pa ni ničesar, da bi preprečila eventualne izgrede.

Vkljub prepovedi so se fašisti jeli na trgu zbirati že popoldne ter tu sklenili svoj pohod na Barkovlje.

Javno je bila izdana parola, da se gre za naskok na ondodni Narodni dom.

Bila je to javna tajnost, za katero je vedel vsakdo, samo ne oblast.

Drhal je neovirano dospela v Barkovlje in takoj napadla "Narodni dom".

Policieje ni bilo nikjer.

Fašisti so jeli neovirano razbijati šipe in pustošiti poslopje. Končno so poslopje zapalili.

Prizidek, v katerem je bila velika dvorana, kjer so se vršile gledališke predstave in druge prireditve je pogorela do tal z gledališkim odrom in garderobno vred.

Vse to se je zgodilo ob belem dnevu.

Kakor poročajo iz Trsta, sta bili pri požaru poškodovani tudi dve osebi. Vest o tem novem grozodejstvu fašistov, ki se je bliskoma razširila v Trstu in pa vsej okolici, je povzročila med Slovenci nepopisno razburjenje in gnev.

O dogodku so bili brzojavno obveščani jugoslovenski poslanci v rimskem parlamentu s prošnjo za intervencijo.

PARIŠKI ZAKONODAJALCI NE BODO SMELI OPRAVLJATI NOBENIH STRANSKIH DEL.

Pariz, Francija, 28. decembra. Enajst senatorjev in trinajst poslancev se bo moralo ali odpovedati svojim sedežem v parlamentu ali pa svojim službam kot ravnateljem različnih korporacij, če sprejeta resolucija, ki je bila predložena poslanski zbornici.

Resolucija prepoveduje članom parlamenta izvrševanje katerikoli poslov ali prevzemanje direktoriatov v različnih bančnih podjetjih.

Med senatorji, ki so pri tem prizadeti, je tudi finančni minister in Pierre Marraut, minister za notranje zadeve.

Denarna izplačila v jugoslovanskih kronah, lirah in avstrijskih kronah

se potom naše banke izvršujejo po nizki ceni, zanesljivo in hitro.

Včeraj so bile naše cene sledeče:

Jugoslavija:

Razposilja na zadnje pošte in izplačuje "Kr. pošni čekovni urad" in "Jadranska banka" v Ljubljani.

300 kron	\$ 1.45	1,000 kron	\$ 4.50
400 kron	\$ 1.95	5,000 kron	\$22.00
500 kron	\$ 2.40	10,000 kron	\$43.00

Glasom naredbe ministrstva za pošto in brzojav v Jugoslaviji je sedaj mogoče tam nakazovati zneske potom pošte edino v dinarjih; za vsake štiri krome bo izplačan en dinar; razmerje med dinarjem in krono ostane torej neizpremenjeno.

Italija in zasedeno ozemlje:

Razposilja na zadnje pošte in izplačuje "Jadranska banka" v Trstu.

50 lir	\$ 2.80	500 lir	\$24.00
100 lir	\$ 5.20	1000 lir	\$47.00
300 lir	\$15.00		

Nemška Avstrija:

Razposilja na zadnje pošte in izplačuje "Adriatische Bank na Dunaju".

Radi velikanskih razlik v tečaju izplačujemo sedaj v Avstriji samo ameriške dolare. Zvasko posamezno nakazilo do \$50 računamo po \$1. za večja nakazila po 2 centa od dolarja.

Vrednost dolarja sedaj ni stalna, menja se večkrat nepričakovano; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vnaprej. Mi računamo po ceni istega dne kot nam pošlani denar doje v roko.

Kot generalni zastopnik "Jadranske Banke" in njenih podružnic imamo najzgodnje izvanredno ugodne pogoje, ki bodo velike koristi za vas, ki se ali se bodo posluževali naše banke.

Denar nam je poslati najbolj po Domestic Money Order, ali pa po New York Bank Draft.

FRANK SAKSER STATE BANK, 82 Cortlandt St., New York

(Advertisement)



Slika nam kaže socialističnega voditelja Debsa v Washingtonu v krogu svojih prijateljev.

DEBS JE PREDOKRITO GOVORIL

DEBS JE NAGOVORIL LJUDE KO MNOŽICO POTEH KO SE JE POSVETOVAL S PREDSEDNIKOM HARDINGOM — SVOJE TAKTIKE NI IZPREMENIL. NJEGOV NAZOR O KRISTU.

Washington, D. C., 28. dec. — Eugen Debs je bil pekaran radi svojega prvega nagovora, ki ga je imel izza odpušta iz zvezne ječe v Atlantici.

Nagovor je imel na železniški postaji, kjer so se zbralo več sto ljudi, da se poslove od njega, ko se je napotil proti svojemu domu.

Njegove pripombe so se omejevale na izraz hvalečnosti vspricho sprejema, katerega je bil deležen v Washingtonu in na ponovitev svoje opozicije proti vojni. Rekel je tudi, da veruje v silo ljubezni, ki bo edina odresila svet.

Ko je končal, je pohitel proti njemu detektiv ter ga vprašal, če ima dovoljenje govoriti. Ko je socialistični voditelj odgovoril, la nima takega dovoljenja, je rekel detektiv: Vi ste si dosti dovolili.

Debs se je opravičil, rekoč, da ni vedel, da ni storil prav.

Danes se je izvedelo, da ni predsednik Harding ničesar zahteval od Debsa tekem pogovora, katerega je imel v ponedeljek zjutraj z njim.

Vojna in mučne posledice vojne so bile glavni predmet pogovora. Predsednik je rekel, da je treba v svrhu premaganja težko slediti vzgledu Krista, iskati pravo ter stremeti po miru.

Debs je zatem odgovoril, da Krist ni bil tako miroljuben, kadar je bila miroljubnost odveč. Nadalje pojasnil Debs predsedni-

SOVJETSKI MINISTRI POVABLJENI NA KONFERENCO.

London, Anglija, 27. decembra. Francoski in angleški ministrski predsednik sta sklenila povabiti ruskega sovjetskega ministra za zunanje zadeve, M. Čičerina ter ruskega trgovskega ministra Litvinova na konferenco, ki se bo vršila pričetkom novega leta.

Domnevajo, da se bo zahtevalo od obeh naj dasta določeno odgovor na zelo važna politična vprašanja.

Kdor namerava v kratkem vrniti se v domovino, ter ob tej priliki videti lepe kraje ob Atlantskem in Sredozemskem morju, mu priporočamo, da potuje z brzo-parnikom Cunard proge

"CARMANIA".

ki odpluje kot izletni parnik 11. februarja na Reko. Med vožnjo se bo vstavil v najlepših mestih.

Vsi potniki tretjega razreda bodo nastanjeni v kabinah.

Cena do Reke \$105.00 ter \$5.00

vojnega davka.

Frank Sakser State Bank.

ka svoje naziranje glede političnih in gospodarskih zadev. Ko je naslikal slike boja delavskih razredov ter krivice, katerim so izpostavljeni otroci revnih, je bil predsednik globoko ginjen. Rekel je svojemu obiskovalcu, da ne ve nihče, ki ni tega na lastni koži preiskusil, kaj se pravi biti predsednik Zdrženih držav.

Torre Haute, Ind., 28. dec. — Fristiši in ožji prijatelji Debsa so se zbrali tukaj, da pozdravijo svojega voditelja, ko se bo vrnil iz Washingtona. Včeraj zvečer se je vršilo v nekem gledališču zborovanje, katerega se je vdeležilo nekako 3000 ljudi. Govorniki so slavili Debsa kot značajnega človeka, ki se drži svojih prepričanj.

ŠPANSKI KRALJ BO OBISKAL AMERIKO

Dvorni kapelan pravi, da je bil Kristof Kolumb Žid. — Kralj namerava obiskati Južno Ameriko.

Amerika bo imela kmalu nadaljnega kraljevega posetnika in sicer v osebi Španskega kralja Alfonza, če bodo to dovoljevale politične razmere. To se je izvedelo danes potom Monsignorja Antonija Rey Soto, cesnega kapelana kralja, ki se mudi sedaj v hotelu America v New Yorku.

Ko se je privrkat objavilo kraljevi obisk, se je domnevalo da se bo ta obisk omejeval na Južno Ameriko, vključno Argentino, Peru in Kubo, a Monsignor Soto je rekel, da bo kralj Alfonz gotovo obiskal Zdržene države, če bodo politične razmere to dovoljevale.

— Kralj se v veliki meri zana za demokracijo, — je rekel.

Na Španskem obstaja močno razpoloženje, da bi kralj takoj odšel, kajti ljudje se boje, da bo izgubljena prilika, ki se mudi sedaj, da se namreč ojači vpliv Španske v Južni Ameriki.

Monsignor Soto je tukaj, da študira zgodovino razkritja in raziskave Floride od strani Heranda de Soto, kojega direktni potomec je on. On namerava tudi spisati pesniško delo glede ameriškega naroda.

Prelat, ki je član Španske zgodovinske družbe, izjavlja, da je bil Kristof Kolumb Žid. Rekel je, da dokazujejo to dokumenti, katere se je našlo pred dvema leti na domu potomcev Kolumba na Španskem. Kolumb je bil prisiljen prikriti to dejstvo radi izganjanja Židov iz Španske za časa vlada Ferdinanda in Izabele.

NOV ŠKANDAL V FRANC. ARISTOKRACIJI

Srečno in veselo Novo leto vsem čitateljem in naročnikom.

Uredništvo in upravnništvo "Glas Naroda".

Francoski uradnik je skušal umoriti svojo ženo. — Bil je zaljubljen v drugo žensko.

Pariz, Francija, 28. decembra. Presenetljiva razkritja tekem tekega tedna so dobavila francoski družbi nov škandal. Paul Boppe, inšpektor za gozdove in reke v Nancy okraju in brat grofice de Preval, je vprizoril dva poskusa, da umori svojo ženo. Madama Boppe je hčerka nekega zamrlega bivšega francoskega poslanika ter nečakinja Maurice-a Barres, slavnega pisatelja, člana francoske akademije ter senatorja iz Seine okraja.

Motiv Boppeja, ko se je skušal iznebiti svoje žene, je bil ba- je ta, da bi se mogel poročiti s svojo ljubico. Bil je aretiran od detektivov ravno v trenutku, ko je skušal prekoračiti belgijsko mejo, potem ko je prodal za skoro en milijon frankov vrednosti osebne lastnine, katero je obljubil pustiti svojima nadoletnima otrokoma, potem ko so sornodniki žene ustrajali pri zahtevi, da se par loči in da odpotuje Boppe takoj v francoske afriške kolonije.

Povest o poskušenem umoru madame Boppe, je povest o ljubezenski aferi njenega moža, ki se je pričela tekem vojne, ko se je Boppe sestal z neko žensko iz Epinala, ki pa mu ni hotela slediti, dokler bi se ne opustil svoje legitimne žene. Madama Boppe je smatrala stališče svojega moža le za začasno zaljubljenost ter skušala zopet pridobiti zase njegovo nagnenje s tem, da je poslala v imenu njih otrok. Navidezno zelo ginjen, je Boppe razdelil paket čaja, katerega je prinesel domov iz Epinala ter jo posil, naj izpije skodelico tega čaja ob štirih vsako popoldne, dočim je on obljubil, da bo storil isto.

Naslednjega dne, ko je madama Boppe pozvala svoja otroka, naj se vdeležijo zavzivanja čaja, katerega je bil princelc oče, sta otroka to odločno odklonila. Konečno sta priznala, da ju je oče posvaril, naj ne pijeta tega čaja. Ker je bil na ta način njen sum vzbujen, je odredila madama Boppe analizo čaja. Našlo se je, da je vseboval ta čaj cianid potasija in sicer v zadostnih množinah, da ubije človeka. Njena materinska ljubezen pa ji je rekla, da treba otroka zavarovati pred skandalom. Vsled tega je pisala

OPEN SHOP V OHIJSKIH ROVIH

NEKATERI PRIČAKUJEJO UV ELJAVLJENJA OPEN SHOP SISTEMA V PREMGOVNIKI DRŽAVE OHIO. — RAZLIČNA NAZIRANJA GLEDE STALIŠČA JUŽNIH PREMGOGARSKIH DELODAJALCEV. — DRUGA POLJA NISO PRIZADETA.

Columbus, O., 28. decembra. — Na različni način razpravljajo danes tukaj o objavi Southern Ohio Coal Exchange, da bodo člani te organizacije, ki operirajo rove v južno-ohijskih okrajih prenehali z nadaljnimi pogajanjimi glede plačilnih lestvic v skupnih sestankih z drugimi okraji v centralnem polju in da bodo pregledali posebno lestvico za svoje uslužbence. Ta lestvica ne bo določala nobenega check off sistema, potom katerega so sedaj pobirali unijske prispevke.

Premogarski delodajalci z McKeeneyem, tajnikom organizacije, so rekli, da ni akcija organizacije, ki je bila sprejeta na nekem večerajšnjem sestanku, naperjena proti unijskemu delu, pač pa, da so bili delodajalci prisiljeni k temu koraku, ker so premogarski baroni in West Virginiji in drugih poljih lahko ceneje prodajali premog kot pa oni sami.

Čeprav so uradniki ohijske zveze premogarjev molčali o celi zadevi, se je vendar izvedelo iz drugih virov, da pomenja sklep delodajalcev prvi korak v napo-

svojemu možu pismo, v katerem mu je vse odpustila.

Vse je šlo dobro do junija preteklega leta, ko ni hotela ljubica Boppeja še nadalje igrati druge vloge ter zahtevala od njega, naj se odloči za njo ali za svojo pravo ženo. Boppe, ves iz sebe, je vrzel na stran vso previdnost. Stopil je v spalnico svoje žene ob polnoči ter oddal strel v njeno levno oko. Na srečo pa je zgrešil življensko važno točko in kroglja je prišla ven zadaj pri tilniku. Ko se je žena prebudila, je položil Boppe svoj revolver pod njegovo blazino ter dvakrat ustrelil. Obe krogli sta ji raztrgali meso na obrazu ter jo strašno spaliči, a rane niso bile nevarne.

Ko so prihiteli služabniki v sobo, je stal Boppe poleg njene postelje ter rekel: — Nesrečna stvar! Poskusila je izvršiti samomor.

Zdravniki, ki so bili poklicani, pa so opazili, da so vse kroglice stopile v glavo z leve strani, čeprav ni bila madama Beppe levičarica.

Da bolj utrdi teorijo samomora in ker je domneval, da bo njegova žena podlegla ranam, se je Boppe poslužil istega revolverja, s katerim je pred dvajsetimi leti izvršil njen brat samomor.

Ko je bila družina madame Boppe informirana o vseh posameznostih, je sklenila dati Boppeju priliko, da se izogne aretaciji potom bega iz Francije, potom ko bi preskrbel svoja dva otroka. Boppe in ženska iz Epinala sta ravno hotela zapustiti Francijo, kajti vedela sta, da ne bo družina madame Boppe nikdar zahtevala ekstradicije, ko je policija preprečila njegov beg.

Poskus, da umori svojo ženo, je vprizoril Boppe na gradu Mont Bois, v bližini Nancy-ja. Policija izjavlja, da ima podpisano priznanje, Boppe-ja, kar pomenja najbrž zanj dosmrtno ječo ter Golgo kazen za njegovo ljubico, katero iščejo sedaj kot sokrivko.

u, da se vstanovi open shop v Hoeking Valley premogarskem okraju, kjer so skoraj vsi rovi sedemdesetih članov te organizacije delodajalcev.

Prvi migljaj glede vstanovljenja novega sistema za določanje plač je dala večeraj zvečer objava pisma, ki ga je poslala organizacija John Lewisa, mednarodnemu predsedniku I. W. W. v Indianapolisu.

V odgovoru na neko njegovo pismo, v katerem je prosil, naj pošlje organizacija svoje delegate v Pittsburgh, da se dogovore glede sklicanja konference, ki bi razpravljala o plačilnih lestvicah v vseh centralnih poljih, so delodajalci odklonili vsako sovdeležbo ter izjavili, da je ta načrt določanja plač, ko je bil prej uveljavljen, v veliki meri pripomogel sedanji skrajni revščini in trgovski depresiji po celem južnem Ohio.

LIGA NI PROTI CERKVENEMU VINU

Antisalonka Liga se vendar boji upliva katoliške cerkve ter pravi, da nima nič proti vinu.

Znani državni ravnatelj Antisalonke Lige, Viljem Anderson je podal naslednjo izjavo glede cerkvenega vina:

— Antisalonka Liga se bo pridružila katoliški cerkvi ali katerikoli drugi cerkvi pri odporu proti vsakemu poskusu v imenu prohibicije, da se vmešava v popolno versko svobodo v tem oziru. Izvedeli smo od katoliških duhovnov, od katerih mislimo, da so jako dobro informirani, da bi mogel papež, če bi hotel, uveljaviti uporabo nefermentiranega vina pri službi božji v katoliških cerkvah. Nadalje so nas katoliški duhovni opozorili na dejstvo, da ne zavziva v katoliških cerkvah vina narod, kot se godi to v protestantovskih cerkvah, temveč ga zavzivajo le duhovniki.

Židje so iz svoje lastne inicijative in pod vodstvom volilnih rabijev na delu, da izdelajo načrt, kako bi se izognili vsakemu kršerju postave z ozirom na versko vino.

Stališče Antisalonke lige glede tega vina je natančno isto kot je bilo pred 36. leti, ko se je katoliški prelat, nadškof Ireland dogovoril z dobroznanim metodističkim voditeljem glede ustanovitve Antisalonke Lige in glede principov.

POLICIJSKI URADNIK ODŠEL IN ZNJIM TUDI DENAR.

Berlin, Nemčija, 27. decembra. Willie Ziebler, star 24 let in uslužen v blagajniškem departmentu policijskega glavnega stana v Berlinu, je izginil in z njim tudi \$50,000 nemških mark. Občina je razpisala nagrado 10,000 mark za njegovo aretacijo. On je bil tudi pomožni seržant v redni policijski sili.

Srečno in veselo Novo leto

želi vsem rojakom širom Zdrženih držav

Frank Sakser.

"GLAS NARODA"

SLOVENIAN DAILY
 owned and published by
BEVING PUBLISHING COMPANY
 (a corporation)
FRANK SAKSER, President **LOUIS BENEDIK, Treasurer**

Place of Business of the Corporation and Addresses of Above Officers:
 33 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izven nedej in praznikov.

Za celo leto velja list za Amerika Za New York za celo leto \$7.50
 in Canada \$5.00 za pol leta \$3.50
 Za pol leta \$3.00 za inozemstvo za celo leto \$7.00
 Za štiri leta \$1.50 za pol leta \$3.50

GLAS NARODA
 (Velo of the People)
 Printed Every Day Except Sundays and Holidays.
 Subscription yearly \$5.00

Advertisements on Agreement.
 Dajati brez poplila in omejitosti na ne pridružuje. Denar naj se blagovno po-
 šilja po Money Order. Pri spremembi kupa naročnikov prosimo, da se nam
 tudi prejajo bližnje nasnani, da hitreje pridemo nazaj.

GLAS NARODA
 33 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York, N. Y.
 Telephone: Cortlandt 2876



VIŠEK PREDRZNOSTI.

Iz starega kraja poročajo, da so se v raznih dal-
 matinskih mestih znova spopadli Hrvati z Italjani.
 To ni nič novega. Podobni boji so se vršili že tedaj,
 ko ni bilo Jugoslavije niti na papirju in se bodo vršili,
 ko Italije več ne bo, če se ne bo italjanski narod pravo-
 časno izpametoval ter temeljito obračunal s tistimi svo-
 jimi državniki, ki ga take nesramno vodijo za nos.

Proti Italjanu kot takemu, nimamo ničesar. Od-
 ločno smo pa proti nahujskani ljudski množici ter proti
 nje hujskačem.

Menda je ni na svetu dežele, ki bi imela tako zlo-
 činske in sleparske diplomate kot jih ima Italija.

Dosti se je že pisalo o nesramni igri, ki jo igra
 Italija v Albaniji. Italjanski častniki poveljujejo alban-
 skim bandam in vsak teden odpluje iz Italije transportni
 parnik z živili. S temi živili krmiijo zaslepljeno alban-
 sko drhal, da ne omaga v uganjanju intrig proti Jugoso-
 vanom.

Italjanskim državnikom ni ničesar zaupati. Italjan-
 ske državnike se lahko navedli. Navedimo pa
 le enega, ki kaže laško nesramnost v pravi luči.

Tekom svetovne vojne se je borilo v laški armadi
 kakih trideset tisoč čehoslovaških legionarjev.

Zavezniki so jih poslali tja za kanonenfuter iz usmi-
 ljenja do Italije.

Kako se znajo Čehoslovaki boriti in kakšne težave
 znajo premagovati, nam priča potovanje čehoslovaških
 legionarjev skozi Sibirijo.

Italjani so pošiljali te ljudi na najnevarnejše točke,
 in če ima Italija zaznamovati sploh kako znago, jo mora
 pripisati tem junaškim borcem.

Kljub temu je bila pa Italija poražena. Kljub svo-
 jemu porazu je pa Italija dobila vse, kar je hotela.

To so zgodovinska fakta, kakoršnega menda ni v
 celi svetovni zgodovini.

Italjanska vlada zahteva od Čehoslovaške dvesto
 milijonov čehoslovaških kron.

Toliko je baje izdala za prehrano čehoslovaških
 legionarjev, ki so se borili v njenih vrstah. Pa ne samo
 za prehrano. Tudi za italjanske patrone, ki so jih Če-
 hoslovaki izstrelili na Avstrije, zahteva odškodnino.

Na mesto besede "nesramnost", naj stopi beseda
 "Italija" v vse besednjake. Pomen je isti. Temeljitejšje
 ga ni mogoče izraziti.

Iz Slovenije.

Razpuščena nemška društva.
 Ker ne ustrezajo več pogojem
 svojega pravnega obstanka, so
 razpuščena nastopna nemška dru-
 štva: "Österreichischer Reichs-
 verein für Biensuecht", podružni-
 ca v Hočah; "Deutscher Leh-
 rerverein des Schulbezirkes Um-
 gebung Marburg"; "Landwirt-
 schaftlicher Verein für Rohtwein
 und Umgebung"; "Friedenfeie-
 re" pri Sv. Lenartu v Slov. gor-
 cah; "Deutscher Turnverein" v
 Slovenski Bistrici; "Centralver-
 ein für Biensuecht", podružnica
 v Razvini; "Landes- und Frauen-
 hilfverein vom Roten Kreuz für
 Steiermark", podružnica v Slov.
 Bistrici; "Schützengesellschaft"
 v Slov. Bistrici; "Deutscher Män-
 nergesangverein" pri Sv. Lenar-
 tu; "Reichsbund deutscher Eisen-
 bahner", podružnica na Prager-
 skem; "Deutscher Verein für
 Marburg und Umgebung" ter
 "Marburger Schützenverein".

Prememba posesti.
 Trgovca in gostilničar Josip
 Delacorda v Artilnu pri Vojniku
 je prodal svoje posestvo, trgo-
 vino in gostilno Franu Kovačiču iz
 Voznika, sam pa je kupil hišo tr-
 goveca Perea v Celju.

Poročil se je
 na Viču narednik Dravske divi-
 zijske oblasti Jožko Rožanec iz

v Maribor važne dokumente za
 vojaško komando, ga je spremlil
 narednik Heroeg zopet do hotela,
 kjer pa se mu je iztrgal in pobeg-
 nil v drugo nadstropje, odkoder
 je skočil v Čafovo ulico in obšel
 nezavesten na cesti. Prepeljali so
 ga takoj v bolnico, kjer pa je še
 tekom noči umrl. Pri njem so na-
 šli zapiske, iz katerih bi se moglo
 sklepati, da je bil vohun kakke tu-
 de države ali pa komunističen agi-
 tator. Ime Radec očitno ni pravo
 njegovo ime.

Pravoslavna občina v Mariboru
 je poslala mestno občino za naka-
 zilo primernega stavbišča, kjer
 namerava zgraditi krasno pravo-
 slavno kapelo v slogu kapele na
 Oplenju, kjer je grobnica kralja
 Petra Osvooboditelja.

**Veliki požar v skladišču "Balka-
 na" v Ljubljani.**
 Dne 4. dec. okoli 2 uri zjutraj
 je nastal silen požar v skladišču
 spedijske trkdke "Balkan" in
 sicer v onem oddelku, kjer ima
 uvozna trkdka manufakturnega
 blaga Dular & Fabiani na Dunaj-
 ski cesti svoje skladiščne prostore
 in z navadnimi lesenimi stenami
 ograjeno pisarno, kamor je bila
 postavljena večja železna peč. Pri
 svojem kontrolnem obhodu je no-
 čni čuvaj ob gori označeni uri za-
 pazil iz oken skladišča prve plam-
 ene. Ker ni imel ključev od glav-
 nih vrat in ker je bila nujna hitra
 pomoč, je takoj alarmiral vse, pri
 spedijski trkdki "Balkan" za-
 poslani in tam bivajoče uslužben-
 ce ter oskrbnika Adamiča. Osem
 delavcev je takoj stopilo v akcijo
 in začelo z domačo brizgalno ga-
 siti skozi okna, katera so bili raz-
 bili. Za prvo silo pa so porabili
 tudi vse "Minimax" aparate. Tri-
 kratni strelci z grada pa so obenem
 naznanjali, da je izbruhnil v sre-
 dini mesta velik požar. Na lice
 mesta je takoj dospelo z brizgal-
 nami "Reševalno in gasilno dru-
 štvo". Številna straža policijske
 gasilne ravateljstva je obkrožila po-
 goščeno, na mesto pa so dospeli tudi
 vojniki iz artilerijske vojašnice, 50
 mož po številu. Požar se je po bli-
 skovito razširil po vsem skladiš-
 ču in zavzel velike dimenzije.
 Grozen je bil prizor, kako je silo-
 viti element čim dalje bolj bruhal
 svoje plamene proti zemsko jas-
 nemu nebu. Vsakega opazovalca
 je navdajalo grozote polno pre-
 pričanje, da je tu vsaka akaaja in
 gašenje brez rezultata, da bo
 grozni ogenj uničil vsa skladišča.
 Ogenj je postajal čim dalje silo-
 vitejši, in že so bila v nevarnosti
 bližnja skladišča, posebno trak-
 t, kjer imajo shranjeno svoje pohi-
 štvo privatne stranke, in skladiš-
 ča "Nakupovalne zadruge", ka-
 teri je ogenj pokvaril nekaj zalog
 živil, dočim je shranjeno pohištvo
 ostalo povsem intaktno. V tem
 kritičnem momentu pa so izkazali
 gasilci, policijski stražniki in vo-
 jaki svojo veliko požrtvovalnost
 in neumorno delavnost. Z vsemi
 silami in v veliki življenski ne-
 varnosti so začeli prvič ogenj lo-
 kolizirati in drugič iz skladišnih
 prostorov ven metati še ono, od
 ognja neprizadeto manufakturno
 blago. Tako so približno rešili o-
 koli dve tretjini blaga. Zmetali so
 ga kar na cesto, vsled česar blago
 kolikor toliko tepi na mokroti. Ga-
 silna akcija je trajala štiri ure.
 Ob 6. uri zjutraj se je končno ga-
 silcem posrečilo popolnoma ob-
 vladati požar. Rešenega je bilo
 okoli dve tretjini blaga, dočim je
 eno tretjino uničil požar. Na lice
 pogorišča so takoj dospeli policijski
 ravnatelj dr. Gustin z nadzor-
 nikom Jožetom Habetom in z več
 kriminalnimi organi, dalje ravnatelj
 "Balkana" Ogorelec in last-
 nik trkdke Fabiani. Koliko znaša
 škoda? Točna cenitev škode ni še
 izvedena. Kakor se je izjavil last-
 nik trkdke, je bilo v skladišču za
 30 milijonov manufakturnega in
 zalanterijskega blaga. Po njegovi
 cenitvi je požar uničil blaga čez
 10 milijonov vrednosti. Trkdka je
 bila zavarovana. Kako je nastal
 požar, ni še dognano.

Srebrno poroko
 sta praznovala skontist Mestne
 hranilnice ljubljanske Slavoj
 Gärtner in njegova žena Agneza.

Na ljubljanskem zavodu za slepce
 se je pričelo s tekočim šolskim le-
 tom poučevati cetre. Oglasilo se je
 za pouk 10 gojencev, ki jih po-
 učuje strokovnjak Ivan Kiferle.

"Vrag naj vzame Jugoslavijo!"
 je zavpil 28letni Leon Hojnik iz
 Stuedneev pri Mariboru v kavar-
 ni "Rotovž", ko ga je hotel poli-
 cist radi razgrajanja odstraniti.
 Vrh tega ga je ozmerjal s "či-
 žem", ki so jih izgnali Italjani iz
 Primorja. Bil je aretiran in izro-
 čen državnemu pravdnistvu.

Krvna drama na kmethih.
 Viničar Franc Zorjan v Lasto-
 mereh na Štajerskem se je 1919.
 leta poročil z viničarsko hčerjo
 Antonijo Hvaličevo. Zakon pa ni
 bil srečen. Preprij in tudi pretep
 je bil na dnevnem redu. Antonija
 Zorjan je vsled tega pred kratkim
 zapustila svojega moža ter odpe-
 njala tudi živino v očetov hlev.
 Ko se je Franc Zorjan vrnil do-
 mov in zvedel od sosedov, kaj se
 je zgodilo, je šel preklinjajoč
 proti hiši, v kateri stanujejo sta-
 riši njegove žene. Tam je prišlo
 do prepira, končno pa je vse utih-
 nilo. Čez nekaj časa je prišel Zor-
 jan od Hvaličevega hleva, se
 zgrudil ter obeležal za hišo. Na-
 slednjo noč je pri Hvaliči umrl.
 Imel je prebito lobanjo. Njegova
 žena Antonija Zorjan in tast Fr.
 Hvalič sta bila aretirana.

Burlesken prizor v Mariboru.
 Na trgu Svobode se je nudil pa-
 santom naravnost burlesken pri-
 zor. Iz zaprte barake kostanjarja
 Matije Kodriča se je valil gost
 dim Poklican je bil takoj redar,
 ki je vlomil v barako in ugotovil,
 da so se vnela drva, ki jih je po-
 stavil kostanjar na peč, da bi se
 posušila. Situacija je bila torej
 zelo enostavna. Toda namesto da
 bi drva odstranili s peči in jih po-
 metali v sneg, so poklicali požar-
 no brambo, ki je rešnici takoj
 pridrvela z avtomobilom in bri-
 galnico. Ko so bila že izdana vsa
 povelja za gasilno akcijo, sta dva
 moža stopila v barako, zgrabila
 peč in drva in vrgla vso ropotijo
 v sneg, kar je povzročilo med gle-
 daleci mnogo smeha. Nepravilna
 intervencija dveh neznancev je
 tako preprečila že napovedani požar
 sredi trga Svobode...

Umrla je
 v Središču v visoki starosti 86 let
 Marija Senekovič, tašča Šolskega
 ravnatelja Antona Kosija.
 V Sent Vidu pri Prevojah je
 umrla Klara Tavčar, roj. Kotnik.

Najdenček.
 V gozdu blizu Mačkovec pri Sv.
 Petru so našli 8-10 mesecev staro
 dete moškega spola, sicer po-
 polnoma zdravo. Matere nimajo.

Prizor iz gladujoč Rusije.
 Ruski emigrantski listi so polni
 slik iz onih delov Rusije, v ka-
 terih se je pojavila lakota. Tako
 priobčuje neki list pisno iz Sa-
 mare, iz katerega posnemamo sa-
 mo en prizor, ki se je odigral na
 bogu ljudstva iz pokrajini gladi
 in ki nam dovolj jasno in žalost-
 no kaže vso strahoto ruske kata-
 strofe. Najbolj strašno je bilo, —
 pravi pismo, — ko smo šli čez re-
 ko. Radi suše so se pojavile og-
 romne množice steklih psov. Se-
 delo nas je mirno skupaj več sto
 ljudi, ko nam je pridrijalo nena-
 doma nasproti šest do sedem na-
 polnagih oseb. Za njimi masa lju-
 di s koli, ki je skušala nagnati ne-
 srečnike v neko kolibo. Po dalj-
 šem boju so jih v rešnici spravili
 v neko izbo, ki so jo potem za-
 žgali, prepustivši nesrečnike uso-
 di. Pozneje smo izvedeli, da so bi-
 li dotičniki popadeni od steklih
 psov in da so postali že velika ne-
 varnost za ostale ljudi. Ko smo se
 vrnili v Moskvo, so mnogi izmed
 nas zblazneli. Včasih se mi je
 zdelo, da smo sploh vsi pobesneli
 in zblazneli.

Umrl je
 v Ljubljani kr. poštni uradnik
 Karel Mehora.

Za doktorja prava promoviran
 je bil v Zagrebu Ribard Fainiger,
 odvet. koncipijent v Mariboru.

Čudno ljubimkanje.
 Znani potepuh, 27letni Rudolf
 Ertl, ki je bil šele pred kratkim
 izpuščen iz mariborskih zaporov
 in odveden v pristojno občino, se
 je zopet vrnil v Maribor in ves

dan popival v Knuplezevi gostilni
 v Vetrinjski ulici. V veselem raz-
 položenju je končno pričel obje-
 mati natakario, a to ne iz ljubez-
 ni, ampak da ji je neopaženo iz-
 maaknil iz žepa več stodinarskih
 bankovcev. Praktični ljubimec pa
 v svoji "ljubezni" ni imel sreče.
 Tatvino so opazili drugi gosti, ki
 so poklicali takoj redarja. Ertl že
 študira posledice svoje nenavadne
 ljubinske metode v zaporu.

Peter Zgaga

Ni lepo, če kriči možki v ošta-
 riji in če je ženska lepo tiho do-
 ma.
 Nad vse grdo je pa, če je možki
 mirno in tiho v oštariji ter se žen-
 ska na ves glas pred oštarijo
 dere.

Razmere se bodo tedaj izboljš-
 ale, ko diplomati ne bodo samo
 obljubovali, pač pa tudi kaj na-
 pravili.

Ingersoll Wach Co. je napove-
 dala bankrot.
 To kaže, kam se je pomaknil
 kazalec ameriške prosperitete.

Ljudje nimajo niti toliko den-
 narja, da bi si kupili za osemind-
 vedeset centov uro Ingersollo-
 vega izdelka.

Kakorhitro je prišel Debs na
 svobodo, je imel govor.
 Oblasti ga kličejo zastran tega
 govora na odgovor.

Najbrže je Debs mislil, da je
 prišel iz ječe v deželo prostosti.

Poznam ljudi, katerih plaše se
 vedno tako zaobrne kot piha ve-
 ter. In pri vsem tem so tako do-
 mišljivi, da mislijo: s svojim
 plašcem zadajamo vetru smer.

Voščilo.

Krasne, jasne solčne dneve,
 prav veselo novo leto!
 Da bi bilo prav začeto,
 da bi bilo prav končano
 delo temeljne obnove:
 vsem želim pristrčno vdano.

Jaz nikogar ne sovražim,
 jaz nikogar ne zadavam —
 nisem ga in ga ne bom.

Nihče k sreči naj ne žene
 mojih šal. Nikogar dvom
 naj na napak pot ne krene.

Blisek spremlja vedno grom,
 blisek gromu da povod;
 in tam in vsepoved.

Grom ni še nikogar ranil,
 hišk jih je že mnogo ubil.
 Kdor se je že blisku ubranil,
 gromu bo vesel napil.

Vsak, kdorkoli se je čutil
 ranjenega v teh vrsteh,
 naj bi vendarle zaslužil,
 s čim je dal povod za smeh.

Vedeti bi moral; ko se
 je zabliskal, da ne smel
 bi zabliskati grdo se,
 da bo Zgaga zagrmel.

Po tem jaz hrepenim
 to vsem želim:
 Gospodinjam polne lonce,
 premogarjem božje solnce,

vsem deklarjem dobro plačo,
 vsem drvarjem mastno kračo;
 farmarju prostrano polje,
 ke ga orje, seje, žanje,

naj si v skrbi vsakdanje
 zvrhom toči dobe volje.
 Sedmi zakrament devicam,
 dobro stanje vsem ženicam.

Vsem dolžnikom odpusčenje,
 vsem bolnikom vse življenje,
 Listi dosti naročnikov
 naj imajo. Brez zavisti,

brez čistostnih grdih trikov
 bodo naj brez trikov čisti.
 Fajmoštrom posvetne sekte,
 franciskanom revne sekte

naj Bog da dovolj kolekte.
 Meni pa: da vsem Slovenkam
 in Slovencem ne odklenkam
 prej, da bode mir med nami.

Naj mi peklo ne izmami
 strun, ki vam prerad jih brenkam.
 vedno z vami in med vami!

Goriško pismo.

Stavka, ki se je vršila zadnje
 dni v Julijski Benečiji, je konča-
 la s porazom onih, ki so se borili
 proti temu, da bi jim znižali dno-
 mo. Tih, brez odpora so šli delavci
 zopet na delo. Razmere niso
 več take, da bi lahko delavstvo
 vzdržalo stavko več časa, in tako
 zmazgalo, posebno ne, ker bi bi-
 lo temu ali onemu industrijeru lju-
 be, če bi zmanjšal svoj obrat ali
 a sploh opustil. Proti temu, se
 zdi, da ni orožja. Ljudstvo hoče
 živeti, četudi živi pod mnogo —
 skromnejšimi pogoji. Če bi stav-
 fali oni delavec, ki so neobhodno
 potrebni za ta ali oni obrat, tedaj
 bi bila stvar drugačna. Toda ne
 bi mogli vzdržati splošne stavke
 v vseh panogah dela, ker se zdi,
 da so organizacijske blagajne iz-
 črpane in da stoji na strani indu-
 strijcev ne samo država s svojimi
 vojaštvom, ampak tudi tisti del
 javnosti, ki mu pravimo fašizem
 in tudi del delavstva. Kaj pomeni
 fašizem v tem boju, ve, kdor jih
 vidi nastopiti. V Gorici so se ba-
 hali, da so poznali celo množico
 socialistov in komunistov v beg.
 V Trstu isto. Poleg tega so v Tr-
 stu naredili zločin, ki presega vse
 meje — a je njim popolnoma um-
 živ, dasi se ga sramujejo. Misli-
 mo na umor staveca Muellerja. —
 Takih sredstev se dosedaj delav-
 stvo vedar ni posluževalo, ker
 ve ceniti človeško dele in človeš-
 ko življenje.

Tu in tam smo slišali vprašanje
 — kaj pa naše delavstvo? Slo-
 vensko delavstvo ne pride v poš-
 tev kot tako, ker je organizirano
 ali v socialistični ali komunistič-
 ni organizaciji. Kar je pa izven
 teh organizacij, ni tesneje orga-
 nizirano in če je stavka v kakem
 obratu, itak ne grejo na delo. —

Popolnoma napačno je mnenje,
 da so se cene živilm pocenile. —
 Nasprotno je res. Cene od polet-
 ja posebno pri živilih: so znatno
 poskočile in še jemljejo v poštev
 7 do 15 odstotno znižanje plač, je
 nezadovoljstvo delavskih množic
 jasno. Tudi je res, da so po ne-
 katerih krajih Italije cene živi-
 lom nižje kot pri nas, dasi bi mo-
 ralo biti ravno nasprotno.

Te krize se bodo ponavljale, —
 stavke se nadaljevale. Julijska
 Benečija je boleča rana Italije,
 tista "zlatonosna" dežela, v ka-
 tero romajo še danes v množicah
 jim dela sive lase; posebej pa še
 Trst, ki ima od svoje slave le la-
 čne množice in pomen provinčial-
 nega pristanišča.

Vulkan kot peč.
 Ker stremijo povsod za tem, da
 bi čim lažje in ceneje prišli do go-
 rnilne sile, so prišli tudi na misel,
 da izrabijo silo vulkana. Tako bi
 naprimer lahko uporabljali vul-
 kan Kilanea na otoku Havai kot
 izvor toplote. Toploto vulkana bi
 uporabljali za kurjavo, luč in ve-
 rilno silo za motorje. Samo ne ve-
 do še, kar je glavno, na kak na-
 čin bi lahko koristno eksplozirali
 to vročino vulkana. Ako se jim
 o posreči, potem bo Japonska, ki
 ima največ vulkanov, gotovo naj
 srečnejši del sveta.

Nič več prisilnega dela v Rusiji.
 Iz Moskve poročajo, da je svet
 ljudskih komisarjev izdelal de-
 kret, s katerim se da delavstvu
 prostora za delodajalec. Izvzete
 bodo samo nekatere kategorije,
 in sicer zdravniki in poljedelski
 strokovnjaki.

Habsburgovec
 piše svoje spomine. Kaj neki je
 posebnega doživel razen tistih
 par neprijetnih dogodkov? In kaj
 neki je kdaj kaj posebnega pre-
 mišljeval?

V boju proti jetiki.

(Jugosiovanski oddelek F. L. I.
 S. New York.)
 Tekom tega meseca se prodaja-
 jo po vseh Zdrženih državah ta-
 kozvani Christmas Seals, to so
 božični znaki v vrednosti enega
 centa. Vsak je gotovo že videl te
 znake, v katerih se pod sliko bo-
 žičnega moža objemajočega dva
 otročka, nahaja dvostruki Rde-
 či križ. Mnogo ljudi je dobilo kup
 ček takih po pošti s prošnjo, naj
 naslovnik pošlje kupnino oziro-
 ma povrne nekupljene znamke.
 Naj se nihče ne obotavlja kupiti
 te znamke, kajti malokdaj gre
 cent v tako dobro svrhu kot oni
 ki se izda za nakup božičnih —
 znamk; ta cent velja za boj pro-
 ti največjemu sovražniku in mo-
 rilen človeštva — proti tuberku-
 lozi.

Kako velikega pomena je
 National Tuberculosis Ass., je
 razvidno iz besed, ki jih je dr.
 Herman M. Biggs, zdravstveni
 poverjenik države New York ne-
 davno spregovoril na svojem
 predavanju v Academy of Medicine
 v newyorskem mestu. Kar pravi
 o delovanju te prekorsistne or-
 ganizacije v državi New York,
 velja več ali manj tudi glede dru-
 gih držav.

— Vladni uradi — je rekel dr.
 Biggs, — ne morejo biti sami kos
 takemu velikanskemu problemu,
 kot je preprečitev in kontrola tu-
 berkuloze. Le vzvišen idealizem
 posameznikov in njih delovanje
 more doseči uspehe. Ni mogoče
 pokazati potov statistike, kaj je
 organizacija proti tuberkulozi do-
 segla v mestu in državi New
 York tekom svojega pntnajstlet-
 nega delovanja. Ali brezdomno
 je organizacija igrala bistveno
 vlogo v izvanredni uspešni kam-
 panji, ki ima za posledico, da se
 je letos le v mestu New York re-
 šilo 12.000 ljudi od smrti in pre-
 prečilo stotisoč slučajev tuberku-
 loze. Organizacije proti tuberku-
 lozi so raditega obvarovale ljud-
 stvo pred nepreračunljivo mno-
 žino bede, trpljenja in siroma-
 štva. —

Avstrijska vseučilišča
 so povisala vpisnine in izpitne ta-
 kse za 300 odstotkov za inozem-
 ske dijake. Vsled te odredbe bodo
 pačevali tujei za semester 8.500
 kron za obiskovanje predavanj.
 Avstrijska država je prisiljena
 izdati te nove odloke, ker so nje-
 ne finance v obupnem stanju in
 tako ne preostane drugega, ka-
 kor da višji učni zavodi shajajo
 z denarnimi sredstvi, ki si jih
 preskrbijo sami.

**Bivši avstrijski nadvojvoda —
 nabiralec insektov.**
 Z Dunaja poročajo, da je spre-
 jel bivši habsburški vojvoda Leo-
 pold Woelfling službo nabiraleca
 insektov za "Wiener Handels-
 blatt".

NAZNANILO.
 Brooklyn, N. Y.
 Cenjenim Slovenem in Sloven-
 kam se tem potom naznanja, da
 priredi "Klub Slov. Naroda" svoj
 ZABAVNI VEČER v soboto
 31. decembra t. j. Silvestrov ve-
 čer ob 8. uri pri M. Rauchu na 69
 Irving Ave., Corner Starr St.,
 Brooklyn. Izgala bo domača god-
 ba. Vhod v dvorano je čez vežo in
 na Starr St.

Rojaki! Vam še ni znano, da
 smo otvorili "zavetje našemu
 skupnemu narodu". Zatorej vas
 vlijudno vabimo, da nam pripomo-
 rete do uspeha, ker to je začel-
 tek Slov. Narodnega Doma.
 Torej na svidenje v soboto!

GLASILO JUGOSLOVANSKE KATOLIŠKE JEDNOTE

VSTANOVLJENA LETA 1898.

GLAVNI URAD ELY MINN.

INKORPORIRANA LETA 1900.



Glavni odborniki.
 Predsednik: RUDOLF PERDAN, 933 E. 185th St., Cleveland, O.
 Podpredsednik: LOUIS BALANT, Box 106 Pearl Ave., Lorain, O.
 Tajnik: JOSEPH PISHLER, Ely, Minn.
 Blagajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn.
 Blagajnik neplaćanih smrtnin: JOHN MOVERN, 524 E. 2nd Ave., W. Duluth, Minn.

Vrhovni zdravnik:
 Dr. JOS. V. GRAHEK, 843 E. Ohio Street, N. S., Pittsburg, Pa.

Nadzorni odbor:
 MOHOR MLADIĆ, 2902 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.
 FRANK SKRABEC, 4822 Washington Street, Denver, Colo.

Porotni odbor:
 LEONARD SLABODNIK, Box 480, Ely, Minn.
 GREGOR J. PORENTA, Box 170, Black Diamond, Wash.
 FRANK ZORICH, 6217 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Zdravniški odbor:
 VALENTIN PIRC, 519 Meadow Ave., Rochdale, Joliet, Ill.
 PAULINE ERMENC, 539 — 3rd Street, La Salle, Ill.
 JOSIP STERLE, 404 E. Mesa Avenue, Pueblo, Colo.
 ANTON CELARO 706 Market Street, Waukegan, Ill.

Jednotino uradno glasililo: "Glas Naroda".

Vse stvari tikačo se uradnih zadev kakor tudi denarne pošiljavo naj se pošilja na glavnega tajnika. Vse pritožbe naj se pošilja na predsednika porotnega odbora. Prošnje za sprejem novih članov in bolniška sprave naj se pošilja na vrhovnega zdravnika. Jugoslovanska Katoliška Jednota se priporoča vsem Jugoslovanom za obilen pristop. Kdor želi postati član te organizacije, naj se zgleda tajniku bližnjega društva J. S. K. J. Za ustanovitve novih društev se pa obrnite na gl. tajnika. Novo društvo se lahko ustanovi z 8 člani ali članicami.

Iz urada glavnega p predsednika J. S. K. J.

Leto 1921 smo dokončali in prestali marsikaj. Žalostno je bilo to leto, posebno za delavstvo. Brezposelnost je bila popolnoma enaka letu 1893 ali pa še huje. Nekako presenetljivo so me številke novih članov in članic, katere je pridobila naša J. S. K. J. v teku tega leta. Ponosni in zadovoljni moramo biti, da smo napredovali za šest (6) novih društev in nekaj čez 600 novih članov in članic. To je dokaz napredka in dokaz, da narod spoštuje in odobrava delo J. S. K. J. Pridobili smo toliko v tem letu, da se čutim, da se je moglo pridobiti toliko in to v letu, ko je skoraj polovica našega naroda ali pa še več brez dela in to že celih 6—8—12 mesecev ali več. Težko delo je bilo za naše organizatorje pridobiti ali nagovarjati enega, da bi pristopil k J. S. K. J., da bi se zavaroval za vsakdanjo nesrečo, če ni zaslužil že kakih šest mesecev ali več, da bi plačal hrano in stanovanje. Upajmo pa, da se časi kmalo izboljšajo ter da bomo potem podvojili število novih članov v teku enega leta.

Ker je današnje "Glasilo" zadnje v letu 1921, želim in voščim srečno Novo leto 1922 vsem članom in članicam J. S. K. J.

Rudolf Perdan, gl. predsednik.

Nekoliko razprave.

Zavoljo nominacije predsednika nadzornega odbora naše Jednote se je vnela kaj živahna razprava v našem glasilu. Prav je to. Kaj je kdo in kaj hoče narediti in kaj je storil za našo Jednoto, naj pride sedaj na dan, da se bomo vedeli člani po čem ravnati. Zelo me je zanimal dopis člana dr. Jugoslava, št. 104 J. S. K. J. Le žal, da se ni član podpisal. Reč, za katero se gre, se tiče nas vseh članov in vsak naj bi brez strahu povedal, kar misli. Ker se omenja istočasno zopet združenje naše Jednote, o katerem sem tudi jaz svoječasi pisal v glasilu, moram zopet sedaj posvetiti tej stvari nekaj besed. Združenje naše Jednote z drugimi Jednotami je pametna ideja. Združenje pa, kakoršno se nam je hotelo vsiliti in se nam zopet vsiljuje, je pa ideja, katere ne bode nič dobrega prinesla, ako bi prišla in katero sploh članstvo naše Jednote v splošnem niti ne odobruje. Pri tem bode imelo še govoriti vse članstvo. Nespametno je toraj raznim kandidatom obljubljati reč, o katero se še ne ve, ali jo bode članstvo sploh sprejelo ali ne in v kakšni obliki bi jo sploh sprejelo. Kako so razne jednote, ki so se združile, dožele svoje enakopravnost, vemo predobro. To nam pokazuje najbolj dejstvo, da niso hoteli celo ime spremeniti in da je sedaj ravno ista jednota kot je bila prej le s to spremembo, da je v se postegnila še članstvo drugih jednot. Vem, da se me bode zopet kritiziralo zavoljo teh besed po čnospisih in se mi povedalo, kaj se vtičem in reči in zadeve drugih jednot. Ali ako se nas hoče nekam peljati, moramo tudi vedeti, kakšno je tam in vsled tega smo popolnoma upravičeni da posvetimo tjer. Naše slovenske Jednote v Ameriki se delijo v tri vrste. Pri enih so katoličani. Kdor ni katoličan, se ga sploh ne sprejme

ali se ga izloči, ako se izneverijo svoji veri. Drugje zopet imajo sicer na papirju napisano, da so nepristranski, da se ne prišteva nobeni politični ali verski skupini. Reš pa je, da se pri nekaterih takih jednotah naravnost goji potom glasil politika in tudi na konvencijah se je o tem že sklepalo. Njihova glasila prinašajo dan na dan napade na vero in na prepričanja ljudi, kateri niso istega prepričanja kot so oni sami. S takimi jednotami je najbolje, da nimamo mi sploh nič za opraviti. Le bomo katoličani, brezverci, protiverci, soeijalisti, ali boljše v svojem življenju izven jednote. Kot člani jednote pa, katere hoče biti res nepristranska, kot je naša, pa ne smemo biti ne eno ne drugo. Tudi ne sme biti naše glasililo, ne uradniški kot uradniški oziroma kadar izvršujejo svoje posle pri naši Jednoti. Naše jednota kot ena izmed večjih je nepristranska. V našo jednoto lahko brez skrbi pristopi človek tega ali onega prepričanja. To kar je sedaj, naj bi ostala tudi v prihodnje, in napredek ji je zagotovljen. Da pa se bode to zgodilo, moramo biti ml člani na straži. Zgodilo se je nedolgo tega, da so pri neki jednoti nje uradniški naredili kar po domače, ko se je šlo za združenje. Mi smo srečni, da imamo pri naši jednoti uradnike, na katere se lahko zanesemo. Da bomo imeli take tudi v prihodnje, je dolžnost članov, da volijo može, katere poznajo, da so pošteni, odločni in da jim je pred očmi le naše jednota in nje korist. Stran s politiko in enakimi rečmi od naše jednote. Proč z ljudmi, o katerih je znano, da so jo že vodili drugje in da jo kot taki bi skušali laiko tudi upeleti pri nas, ako bi jim bila dana prilika. Naš jednota taka kot je sedaj napreduje. Zagotovo ji napredek tudi za naprej s tem, da jo obvarujemo pred vsakim poli-

tičnim uplivom ali uplivom kake druge vrste. Člani naj se bi vedno odločno uprli ako se bi hotelo kdaj delati drugače. V članstvu je moč jednote. Člani pa se dajo večkrat lahko tudi prevariti po uradnikih, ako isti niso dosledni in se dajo temu ali onemu vplivu voditi. To niso nikake domneve, ker to lahko vidimo, samo pogledati je nam treba. Veselo novo leto vsem članom naše jednote, njih pa obilo napredka v drugem letu.

A. Okoish, tajnik, dr. sv. Martina, št. 44 JSKJ.

V pojasnilo članstvu JSKJ.

Spominjam se lanskega leta pred konvencijo, koliko je bilo dobrih priporočil v našem glasilu glede dobrobita za Jednoto in vse članstvo.

Komaj je poteklo eno leto po konvenciji, smo izgubili našega vrlega sobrata in glavnega uradnika Max Keržišnika.

Jaz pazno prebiram in čitam glasililo in v njem so zopet vsakovrstna priporočila od znanih in neznanih kandidatov, priporočilnihih potom društev. Čital sem tudi priporočila za našega brata Antona Zbašnika iz Pennsylvanije.

Zalibog, jaz še do danes ne vem ali hoče imenovani brat prevzeti kandidatures za ta važni urad. Ne morem trditi, da ne. Kajti jaz se še spominjam od zadnje konvencije v Chicagu, ko ni bil izvoljen za predsednika naše Jednote, je enostavno odklonil vse nadaljnje odbore. Jaz ga bom občudoval, če bi se on sedaj toliko ponižal in da bi prevzel nominacijo. Jaz vsaj toliko upam, da ne. Moram se pa izraziti, da kar se tiče osebe našega brata A. Zbašnika, ga toplo priporočam sobratom v Pennsylvaniji in drugje. Jaz mu dam vso čast za njegovo poslovanje.

Kar se pa tiče te volitve, moj nasvet je in tudi upam, da se boste vsi strinjali z menoj, da ako si izvolimo v bližini glavnega urada imenovanega odbornika, si prihranimo največ okoli 1200 dolarjev na samih voznih stroških letno. In v teh slabih časih!

Bratje in sestre, bomo razsodni in trezno misleči ter skrbimo za preveit in napredek naše vrle JSKJ!

Dalje, kar se tiče nominiranja. Društvo sv. Jožefa št. 20 v Gilbertu, Minn., se je na letni seji dne 11. decembra izreklo soglasno za brata Johna Gouze iz Ely, Minn.

Ako boste natančno prečitali teh par vrstic, sem prepričan, da se boste strinjali z mojim nasvetom.

II koncu želim srečno novo leto 1922 vsem članom in članicam naše dične JSKJ, tebi pa, vrla in dobra mati Jednota, želim v prihodnjem letu najmanj 2000 novih članov!

S spoštovanjem vam vdani
 Louis Vesel, tajnik in sedaj član ter organizator društva št. 20, Gilbert, Minn.

VABILO.

Društvo sv. Jožefa, št. 53 JSKJ. v Little Falls, N. Y., priredi na Silvestrov večer, dne 31. decembra 1921 pristani zabavni večer, ne katerega vljudno vabimo vse naše članice in članice društva "Združeni Slovenci", S. N. P. J. društvo "Marije Pomagaj", K. S. K. J. društvo "Sv. Pavla", K. S. K. J. kakor tudi vse posamezne Slovence in Slovenke, da se izvolite vdeležiti te prireditve. Začetek veselice ob 7. uri zvečer.

Za obilno udeležbo se priporoča Odbor.

(2x—29,30)

Dopisi.

Youngstown, Ohio.

Naše društvo je imelo sejo dne 18. decembra in na tej seji so bile volitve uradnikov za leto 1922. Izvoljeni so bili sledeči: Predsednik Frank Turšič, tajnik Anton Nagode, blagajnik Joe Cekuta, zapisničar Joe Kramer.

Na zadnji seji je bilo tudi sklenjeno, da vsak član, kateri se seje ne vdeležil, mora plačati \$1.00 v blagajno. Ker se je pa več članov pritežilo, je pa društvo vse to odpuščilo. Kateri pa hoče plačati, lahko plača prostovoljno.

Tudi se je čital dopis iz Youngstowna, Ohio, od družine Franka Kikel, oziroma Rozi Kikel v katerem se zahvaljuje za velikodušni dar, ki ga ji je dalo Samostojno društvo iz Girarda, Ohio. Za ta dar se tudi naše društvo sv. Antona št. 108 JSKJ. najtopleje zahvaljuje Samostojnemu društvu v Girardu, ki ga je poklonilo članici našega društva. Tukaj je zopet en vzgled, kaj je društvo. Samostojno društvo nima najmanjšega stika z našim društvom, a vseeno je darovalo tako lepo svoto naši vrstni članici enkrat. Zatorej, rojaki, pristopajte k društvom, ker nikdar ne veste, kdaj in kakšna nesreča vas čaka. Pri našem društvu ne stane več kot en dolar in si član društva. To pa velja saj za mesec januar, v februarju bo pa kot pravila pišejo.

Tudi smo imeli debato o volitvi predsednika nadzornega odbora JSKJ. Po dolgem debatiranju smo prišli do zaključka, da bi bilo najbolje, če se izvoli Antona Zbašnika iz Pittsburgha, Pa., ker za tudi nekaj naših članov osebno pozna in ga toplo priporočajo vsem društvom, kot smo ga tudi mi nominirali, da se njega izvoli v ta urad. Ker smo imeli več priporočil za to kandidatures, mislim, da ne bojo žaljeni ostali, ker vsem se ne more ustreči. Kateri bo pa izvoljen, pa naj gleda, da bo delal za napredek Jednote in da ustreže članstvu, kar zahteva od njega.

Obenem tudi voščim veselo novo leto vsemu članstvu JSKJ. Anton Nagode, tajnik.

South Range, Mich.

Ker imamo veliko članov izven naše naselbine, jim tem potom poročam, da smo imeli dne 11. decembra glavno zborovanje in na tem zborovanju oziroma seji smo izvolili sledeči odbor za l. 1922: Predsednik Joseph Mukavec, Baltie, Mich.; podpredsednik John Kralj, Baltie, Mich.; tajnik Peter Klobučar, Box 32, Baltie, Mich.; blagajnik Nicholas Kralj, Box 10, Baltie, Mich. Nadzorniki: Rudolf Petek, Frank Panijan in John Kralj. Društveni zdravnik Dr. Hadges, Baltie, Mich. Društveni organizator Peter Klobučar, Baltie, Mich. Toliko v naznanje članom, da se bodo znali kam in na koga obrniti. Društvene seje se vrše vsako drugo nedeljo v prostorih sobr. Nicholas Kralja.

Z delavskimi razmerami se ne morem nič kaj pohvaliti, ker je bolj slabo, kot povsod.

Na društvenem polju smo pa res dobro delavni. Skoraj smelo trdim, da ni Jednote ne Zveze v Ameriki, ki ne bi imela društva v naši naselbini. Pa ne, da bi kdo mislil, da nismo zato Slovenci in Hrvti v dobrem sporazumu, da imamo toliko društev. S tem le damo vsakemu zadovoljstvo, da si izvoli sam po svoji volji Jednoto, katerega mu najbolj ugaja, da ne more reči, ako bi bila ta ali ona Jednota, bi pristopil, v to ne maram itd.

Pot organizator za društvo sv. Florijana št. 64 JSKJ. sem zadnji čas prišel v dotiko z več različnimi agenti, kateri lovijo Slovence in Hrvate v svoje zanjke. Oni so mi hoteli dokazati, da so slovenske Jednote na robu propada. Jaz sem ostro nastopil proti njim ter jim dokazal, kaj so slovenske organizacije, kaj premorejo in kaj delijo med svoje članstvo in eni ali drugi potrebi. Ni me bilo sram

vzeti iz žepa pravila JSKJ. in sem jim rekel: To je naše poslovanje! Tudi niso: pozabili jil vprašati, ali tudi oni ne so s seboj pravila. Toda oni niso slišali mojega vprašanja.

Torej, Slovenci in Hrvati, ogibajte se takih agentov, čeravno pridejo k vam in vam govorijo v materinem jeziku. Vedite, da oni govorijo le v svoj prid in ne za vas. Enostavno jim odgovorite, da imate desti slovenskih Jednot in da veste, za kaj plačujete. Ne vrjajte, ko vam bodo pravili, da boste plačali mesečni assessment en dolar in v boleznih boste dobili dnevno dolar. Vedite, da bodo govorili ob času vaše boleznii vse drugače.

Žal, da zdajpazdaj dobim kakkega rojaka, da ni še v nobeni podpori Jednoti. Torej, rojaki, požurite se v najkrajšem času, da pristopite k eni ali drugi Jednoti. Naša JSKJ. daje lepo priložnost vsem moškim, ženskam in otrokom. Vedite, da JSKJ. je v javnosti kot najboljša Jednota.

Rojaki v naši naselbini, ako služajno ne bi katerega obiskal, ki želi pristopiti v JSKJ., naj se obrne za nadaljna pojasnila na-emo in mu bode drage volje razodel.

Ob sklepu pozdravljam vse sobrate in sestre JSKJ. ter vam želim veselo in srečno novo leto 1922.

Vaš sobrat

Peter Klobučar, tajnik društva sv. Florijana št. 64 JSKJ.

Chicago, Ill.

Kakor povsod, tako tudi tukaj so delavske razmere na nizki stopinji, skoraj bi rekli pod ničlo. Kdor je še tako srečen, da dela, se mora zadovoljiti z borimi 35—40¢ na uro, na novo se pa še to težko dobi.

Kar se pa tiče društev, smo prav dobro preskrbljeni. Zdaj smo ustanovili še samostojno podporo društvo "Zarja", ki že prav dobro napreduje. Vstanovljeno je bilo s 26 člani pred tremi meseci. Zdaj nam je pa že okoli 60 članov in članic.

Dne 18. decembra je imelo društvo Zvon št. 70 JSKJ. svojo redno mesečno sejo, na kateri je nominiralo za izpraznjeno mesto gl. nadzornika JSKJ. iz svoje srede sobrata William Lauricha. Sobrat Laurich je dobro počen in tekstrok. Dokončal je več šol in kakor se sliši, odpre po Novem letu svoj odvetniški posel.

V odbor društva Zvon št. 70 JSKJ. so bili izvoljeni: Predsednik Mike Lampert, podpredsednik Andrew Spolar, tajnik John Jurečič, blagajnik Joe Sušteršič, zapisničar Joe Simec, organizator John Jurečič; nadzorni odbor: Jodlib, Joe Sluga in Joe Koss.

Omenjeno društvo priredi tudi veselico v soboto 31. decembra, to je na Silvestrov večer. Vstopnice v predprodaji so po 35¢, pri vratih v dvorani pa 50¢. Veselica se vrši v sobr. Spolarjevi dvorani na vogalu 18. ulice in Racine avenue. Odbor je pridno na delu, da bo za vse dosti užitka. Vabi se torej vse občinstvo iz Chicage in okolice, da se zagotovo te veselice vdeležite. Tako bomo skupno v veselju dočakali in voščili drug drugemu srečno, zdravo in veselo novo leto 1922.

Končno pozdravljam vse članice in članice naše slavne JSKJ. ter jim želim veselo novo leto.

Član društva Zvon št. 70.

Gilbert, Minn.

Najprvo moram opisati naše letno zborovanje društva sv. Jožefa št. 20 JSKJ., ki smo ga zaključili v nedeljo 11. decembra. Seja se je vršila v najlepšem redu, kakor tudi volitve. Za prihodnje leto smo zvolili par novih odbornikov, večinoma so pa stari ostali.

Za leto 1922 imamo sledeče odbornike: predsednik Fr. Zgonec, podpredsednik August Verbič,

tajnik Jos. Novak, pomožni tajnik John Juhant, blagajnik Math. Majerle; nadzorniki so: Anth. W. Indihar, preds. nadzor. odbora, John Zalar in John Gasperlin; redar Ignace Kramer; vratar Fr. Učar. Društveni zdravnik Dr. Barrett. Organizator Louis Vesel.

Dragi bratje in sestre, prav zažalovljen sem, ko ste se strinjali z mojim predlogom, kar se tiče posebne naklade za v pomoč in potrebo našim bratom in sestram društva sv. Jožefa št. 20 v slučajih boleznii.

Upam, da se ne boste protivili tej dobri ideji, posebno, kateri niste bili pri seji. Ako bi se kakšna zraga še dobila, da bi nasprotovala tej važni in prepotrebni pomoči, sem pa še tega mišljenja, da lahko ga ali jo ločimo kakor ovce črne od belih.

V resnici imamo zelo visoke mesečne prispevke, niso pa še tako pretirani, da bi jih ne mogli spopolniti.

Ker pa nas veže bratska ljubezen, je upati, da ne bo nobene kritike od strani nasprotikov. Mi smo sklenili na letni seji, da bomo še posebej kolektali za vse članice in članice po 5¢ mesečno, in ta naklada bo naša posebna podpora za nas vse v slučaju potrebe.

Ako bo član(ica) v resnici vreden strežnikov, potem bo predsednik društva v sporazumu odbornikov preskrbel pomoč za do bo tih dni enakopravnim kakor tudi neenakopravnim članom in članicam.

Bratje in sestre, ta posebni sklad začnem pobirati že pri prvi seji 15. januarja, to je tretji nedeljo. Želim, da bi bil stalen!

Naš zapisnik se bo prečital pri prihodnji seji in želim, da ga odobrimo. Upam, da prideno večina vsi na to sejo točno ob 9. uri dopoldne.

Da bo znano vsem članom in članicam, pojasnim še to, da ni smo si znižali tudi letno naklado. Prej smo plačevali \$1.00 letno in samo enakopravni člani in članice, od sedaj naprej imamo pa 50¢ letno za vse enako.

Da pa lahko še to znižamo, je nam lahka prilika. Ali bi ne mogli napraviti eno ali dve zabavi v letu v korist naše blaginje? Tako se izognemo vseh naklad in znamo tudi še lepo svoto napraviti.

Bratje in sestre, delujmo složno, kajti v slogi je moč!

II koncu pozdravljam vse brate in sestre naše dične JSKJ. in občnem želim srečno novo leto 1922. Zatem predsednik vpraša članstvo za razne pritožbe. Oglasi se sobrat Mark Predovich, da je bolehal 13 dni in da ni dobil podpore od Jednote. Vprašanje na predsednika bolniškega odbora, ali se je ta član javil bolnim. Odgovor je bil, da ne. Predsednik pravi sobratu Predovichu, da ne dobi nikake podpore od Jednote, da on je zakrivil, ker se ni javil bolnim ob pravem času. Po nekoliko tihem razmotirvanju se oglašil naš bivši blagajnik. Prizavam na tem mestu da on je v resnici opravljal vse blagajniške posle v pravem redu. On predlaga, da se Predovichu plača podpora iz društvene blaginje. Frank Hren podpira. Anton Korosec opozarja članice na protipredlog, da ne bo potem kaknega ugovaranja. Ni bilo pa ni enega, da bi vstal in se oglašil. Zatem se predlog sprejme soglasno in društvo mu nakloni zahtevano podporo.

Louis Vesel.

Salida, Colo.

Kakor zasledujem v glasilu, se članstvo veliko zanima za izpraznjeno mesto predsednika nadzornega odbora. Jaz se popolnoma strinjam s članstvom, da se zanima za to, ker urad je jako važen in se more dobiti moč, da je nepristranski in nepolitičen. Najboljši bi bil delavec, ne pa trgovec.

Nikakor se pa ne strinjam z gl. predsednikom, da priporoča člana iz njegove okolice. Vse ne more biti v eni državi, ako hočemo, da Jednota napreduje v splošnem. Popolnoma se pa strinjam, da v državi Pennsylvanija imajo pravico imeti enega višjega uradnika.

Pri našem društvu sv. Alojzija št. 78 smo imeli sejo dne 11. decembra in smo se posvetovali, koga naj volimo. Dognalo se je, da ga ima pravico dobiti Pennsylvanija. Volili smo soglasno za kandidata John A. Germa od društva št. 31. Mislimo, da je popolnoma sposoben za ta urad. On je delavec in njemu je tudi znano popolno poslovanje naše Jednote, ker je že bil dolgoletni uradnik iste.

Nadalje tudi vidim, da kandidati rastejo kot gobe po dežju v poletnem času. Prosim, varujte se vsiljivcev, ker taki so malo pridni. On ti veliko obljubi in nič ne stori. Kot vidim v listih, se malo dela

in tjer se delamo, nam plače trgajo, da je groza. Kakor se vidi, bo še slabše. Želim, da bi se članstvo zedinilo in določilo plače našim glavnim uradnikom po istem sistemu, kot je bila od leta 1917. Do 1921. Če kdo pomisli, to ni mala plača v sedanjih časih. Gl. odbornik naj tudi premisli, da je tudi čast nekaj vredna, katere je deležen. Upam, da mi oprostite, ker jaz ne želim nobene zdražbe, ampak samo dobro poslovanje.

Želim vam srečno novo leto in obilo napredka naši Jednoti.

Z bratskim pozdravom
 Jacob Evans
 tajnik društva sv. Alojzija št. 78.

Naznanilo.

Chisholm, Minn.

Članom in članicam društva sv. Barbare št. 66 JSKJ. se naznanja, da se je vršila izvanredna seja v nedeljo 18. decembra. Na tej seji je bila nominacija gl. predsednika nadzornega odbora JSKJ. in volitev društvenih uradnikov za leto 1922. Izvoljeni so: Predsednik John Erčul, 111 W. Spruce St.; tajnik Martin Govednik, Box 307; blagajnik Anton Fanyan, Box 627. Vsi v Chisholm, Minn. Društveni zdravnik Dr. W. G. Eiseeman.

Seja bo vsako tretjo nedeljo v mesecu ob 10. uri dopoldne v J. Grakovih dvoranah. Torej prva seja bo 15. januarja. Prošeni ste, da vsi pridete, kateri ste v bližini. Dolžnost vsakega člana in članice je, kateri ima v misli napredek JSKJ., da se vdeležuje društvenih sej. Kateri imate potne liste, ali plačujete na dva meseca assesmente, ste prošeni, da povnite o pravem času.

Z bratskim pozdravom
 Martin Govednik, tajnik.

Leadville, Colo.

Redna seja društva sv. Jurja št. 117 JSKJ. se je vršila dne 15. decembra.

Predsednik otvori sejo ob pol 8. uri. Po vseh društvenih obredih pride na dnevni red volitev novih odbornikov za leto 1922. Izvoljeni so bili sledeči: Predsednik Martin Blatnik, podpredsednik John Vidrih, tajnik Math. Jamnik, blagajnik Mark Russ, zapisničar Joe Evanšek; nadzorni odbor: Frank Levstik, John Gornik in Frank Teršek; bolniški odbor: John Taneik, Pangre Marko-rieh in Philip Anžur; vratar Ignace Hren; organizator Math. Jamnik. Zatem predsednik vpraša članstvo za razne pritožbe. Oglasi se sobrat Mark Predovich, da je bolehal 13 dni in da ni dobil podpore od Jednote. Vprašanje na predsednika bolniškega odbora, ali se je ta član javil bolnim. Odgovor je bil, da ne. Predsednik pravi sobratu Predovichu, da ne dobi nikake podpore od Jednote, da on je zakrivil, ker se ni javil bolnim ob pravem času. Po nekoliko tihem razmotirvanju se oglašil naš bivši blagajnik. Prizavam na tem mestu da on je v resnici opravljal vse blagajniške posle v pravem redu. On predlaga, da se Predovichu plača podpora iz društvene blaginje. Frank Hren podpira. Anton Korosec opozarja članice na protipredlog, da ne bo potem kaknega ugovaranja. Ni bilo pa ni enega, da bi vstal in se oglašil. Zatem se predlog sprejme soglasno in društvo mu nakloni zahtevano podporo.

Predsednik opozarja članice, da kdor se ne bo ravnal po ustavi in pravilih JSKJ., ne bo dobil nobene podpore več. Ta predlog je stavil novoizvoljeni predsednik. Nato predsednik sejo zaključil.

Vsak dobro ve, kaj ima storiti, ako hoče dobiti potrebno podporo. Ako pa ne ve, naj prečita pravila. Če ne zadostuje, da jih pregleda parkrat, naj si vzame več časa za to, pa bo O. K.

Predno končam moje poročilo, prosim članice tega društva, da pazijo, ko izpolnjujejo bolniške nakaznice pri zdravniku, da iste izpolnijo pravilno in natančno, da (Nadaljevanje na 4. strani.)

ZAKAJ SO SE SOVJETI VRNILI H KAPITALIZMU

Poroča Charles W. Wood.

Komunistična Rusija skuša ustanoviti kapitalizem. Sovjetska vlada je prevzela pri tem vodstvo. To je boljševiška zarota. Manjševiki in zmerni strogo kritizirajo ta korak, a komunisti so trdni v svojem sklepu. Oni so vtrdili svojo vladno v Rusiji in sicer na tak način, da ne obstaja nobena nevarnost strmoglavljenja in vsled tega se očitno niti malo ne brigajo za kritike drugih. Oni bodo ustanovili v Rusiji kapitalizem in noben resničen komunist se ne bo vmešaval.

Ali je to novica ali sploh ne? Resnici na ljubo moram izjaviti, da sem bil že precej sit Rusije, ko sem pred par dnevi zadel na A. A. Heller-ja. Mr. Heller se je ravno vrnil s šestmesečnega obiska. Imel je najboljšo priliko študirati celi položaj. Razvnetega pa so bile njegove simpatije vedno na strani ruskega boljševizma izza časa, ko sta se Lenin in Trocki polastila vrhovne sile, čeprav je on sam dobrostoječ newyorški trgovec. On je pristanski. — boste mogoče rekli in prav bi imeli. Če bi se kak naveden newyorški trgovec vrnil iz Rusije ter mi povedal to, kar mi je Mr. Heller, bi sprejel njegove izjave "cum grano salis", to je z veliko previdnostjo.

Mr. Heller pa je polnokrvni socialist, član socialistične stranke do časa, ko se je levo krilo odcepilo. Njegove simpatije so bile od onega časa naprej vedno na strani Tretje internacionale ter so že danes nekaj časa je bil Heller zvezan z newyorškim Martesovim uradom, pred izgonom sovjetskega poslanika. Pozneje se je zanimal za uveljavljanje trgovskih ednošajev med obojema deželama ter odšel na lastne stroške v Rusijo, da premosti položaj z tega vidika.

— Ali vas je Rusija presenetila? — sem ga vprašal.
— Presenetila me je v več kot enem oziru. — je odvrnil. — Amerikance se lahko še tako zanima za stvar ter dobiva najboljšo informacijo, a kljub temu ne more dobiti natančnega vpogleda v ruski položaj. Jaz nisem bil presenečen: tako kot bi bil kak drugi povprečni trgovec in gotovo ne tako kot kak sanjski idealist, ki si je ustvaril iz svojih lastnih želja deželo, katero imenuje Rusijo. Svoje lastne zaključke pa sem moral popraviti v več kot enem oziru.

V prvi vrsti sem domneval, da so najbolj nujna potreba Rusije stroji, — lokomotive, tračnice, tvorniški stroji in drugo. Resnica pa je, da ima danes Rusija več lokomotiv, sposobnih za delo kot pa jih more spraviti v obratovanje. Njene tvornice, v kolikor niso bile uničene od revolucije, so bile vzdržane v dobrem redu, v kolikor pride pri tem v poštev oprema. Kljub temu pa proizvajajo le dva do 30 odstotkov tega, kar so proizvajali pred vojno. Čeprav ni resnično, da ne potrebuje Rusija nikakih strojev iz inozemstva, je vendar resnično, da ima doma veliko več strojev kot jih more narod uporabljati.

— Kaj pa je vzrok tega? — sem vprašal. — Ali manjka Rusiji industrijalne vednosti in znanosti?

— Ne, — je odvrnil. — Res je, da ji manjka industrijalne znanosti, a celo to ne izražajo njene največje, najbolj nujne potrebe.

— Kaj pa je torej njena največja, najbolj nujna potreba?

— Kapital.

Ne, Mr. Heller se ni izpreobrnil k kapitalizmu. Rekel je, da veruje v socializem prav tako kot je vedno veroval ter da so Rusi v splošnem zavzeli prav tok.

— Moderno podjetje, — je rekel, — pa je nemogoče brez kapitala. To se tiče prav tako modernega komunističnega podjetja kot podjetja kakke druge vrste. Oni, ki se pečajo le s sanjami in teorijami, mogoče tega ne bodo priznali. Boljševiška vlada pa se ne peča s sanjami in teorijami. Peča se z realnostmi. Peča se z dogodki. Ravno kar se peča z realnostmi, pa ji ni treba vedno opravičevati se.

— Industrija ne počiva v Rusiji, a le slabo obratuje. Komunisti vedno to ter tudi ni prikrivajo tega. Oni niso kot roj, ki utakne glavo v pesek ter misli, da ga ne bo videl sovražnik. Prepričani so, da ne bo pričela industrija obratovati s polno paro, če bi izjavili, da ni opaziti nikake stagnacije. Mesto tega pa se vprašujejo, zakaj so tvornice zaprte in našli so odgovor. Našli so, da ni dosti kapitala pri rokah, da bi se tvornice ohranili na delu. Ker pa se pečajo z dejstvi in dogodki, mesto s teorijami, pa so sklenili dopustiti, da se potrebni kapital nabere.

— In mase stradajo, — sem rekel jaz, — ker ni dosti denarja, s katerim bi se plačalo delavce?

— Le dve napaki sta v tem negotovili, — je rekel Mr. Heller. — V prvi vrsti mase ne stradajo. V drugi vrsti pa denar ni kapital. Rusija ni nikaka skrivnost ter je je mogoče razumeti, vsaj do gotovega obsega, če smo pripravljene zreti dejstvom v lice, kot sta bila Lenin in njegova vlada. Če pa počemo zreti na dejstva, to seveda lahko storimo, a to ne bo škodovalo dejstvom. Obstajala bodo kot poprej.

— Jaz sem rekel, da ruske mase ne stradajo. Jaz ne govorim o okrajih, kjer razsaja lakota in kjer je 25.000.000 ljudi v obupnem položaju, kot sem izvedel. Gotovo se tudi nočem z nobeno besedo vmešavati v rusko pomožno delo. 83 odstotkov ruskega prebivalstva pa obstaja iz kmetov in kmečkoo prebivalstvo izven pasu lakote je na boljšem kot je bilo kedaj poprej.

— Res je, da ruse posejajo kmetje toliko žita kot ponavadi, a kar so posejali, so obdržali večinoma za svojo lastno uporabo. Kar pa jim je preostalo, so zamenjali za druge stvari in sicer pod pogoj, ki so bili skrajno ugodni za nje. To se ne sme zdeti nikomur čudno. Če bi ne bili kmetje na boljšem kot so bili pred komunističnim režimom, bi bil ta režim že davno strmoglavljen. Kmet ni komunist v teoriji. On je realist. On ljubi položaj, v katerem se je znašel. Iz tega vzroka pa je tudi nemogoče započeti med kmeti kako proti-revolucionarno gibanje.

Mr. Heller mi je povedal, da je obiskal številne kmečke vasi, tako v bližini kot daleč proč od velikih industrijalnih središč. V kmečkih hišah pa je pogosto zadel na luksuriozne predmete, ki so bili popolnoma nepoznani v dobi carizma. Kmečke deklice nosijo v nedeljo svilene obleke in pogosto jih je videti z nakitom, katerega niso bile prej vajene. Svilene negavice niso več nekaj nepoznanega ali neznašljivega. V priprostitih kmečkih kočah je zadel pogosto na pohištva iz mahagani ali orehovega lesa in na velika ogledala, ki so vse prej kot harmonizirala z ostalo vsebino koč. Vseh teh stvari pa si kmetje niso pridobili potom plenjenja buržuazijskih stanovanj, vsak ne ne direktno način. Buržuaziji so prodajali živila in ona je plačevala s temi predmeti, ker ni imela nobenega denarja.

Mr. Heller, trgovec iz New Yorka, nima nobenega posebnega vzroka, da bi prelival solze radi te direktno groteskne izpremembe v sreči. Za komunisti nima to nikakega velikega socialnega pomena. To ni pomenjalo ustanovljenja novega reda in nikake trajne prosperitete bi se ne moglo pričakovati od take situacije. Kar pa se tiče krivdnosti tega postopanja, — odkod pa so

vajali živili, katera bi se dala uporabiti kot kapital. Vi vidite, da kapital ni denar. V svojem bistvu ali temelju je kapital hrana, so živila, vse življenske potrebe, katere mora delavec v velikem industrijalnem podjetju konsumirati v tem letu, da proizvede bogastvo, katero se bo lahko konsumiralo pozneje. Če lahko denar kupi te življenske potrebe, služi lahko kot kapital, a če se teh življenskih potrebščin ne reši na kak način za to posebno službo, je treba industrijo opustiti radi pomanjkanja kapitala.

— V Rusiji se ni izvršilo tega rešenja ali prihranjenja življenskih potrebščin, predstavljajočih kapital. To je enostavna resnica v celi zadevi in komunistični voditelji so toliko realistični, da iz zrejo pogumno v oči. S tem pa, da so zrla resnici pogumni v oči, so zadel na načrt, kako uveljaviti in udeležiti tako prihranjenje. Spoznali so, da ni bila Rusija nikdar kapitalistična dežela, to se ravi, da je bila v glavnem poljedelska ali agrikulturna dežela in čeprav je bilo najti tam večje število modernih tvornic, ni bil industrijalni napredek splošen.

Ko se je završila boljševiška revolucija, so komunisti prav dobro vedeli, da ni mogoče neposredno ustanoviti komunizma v Rusiji. Po celem svetu bi bilo mogoče ustanoviti ga, kajti mednarodni industrializem je bil zadostno razvit. Vsled tega je bilo celo gibanje mednarodnega značaja ter je bilo odvisno z ozirom na neposredno uveljavljanje, od istočasne revolucije v eni ali več industrijalnih državah. Ko se ta svetovna revolucija ni završila, so se boljševiki kot ponavadi, zrla dejstvom v lice.

— Rekl. se je, da so opustili komunizem. Tega niso storili. Oni niso mogli opustiti komunizma, ker ni bilo nikdar nobenega komunizma, katerega bi bilo treba opustiti. Obenem pa tudi niso opustili svojega trdnega sklepa, da uveljavijo in ustanove komunizem. Vse, kar so storili, je bilo zreti dejstvom v obraz. Ker ni bila nobena kapitalistična dežela pripravljena pridružiti se njih gibanju, je bilo treba ustvariti potrebni kapital, da se spravi v Rusiji komunizem v tek. Sklepali so, da bo prišel ta kapital iz ruskih razmer kot so. Vsled tega je komunistična stranka sklenila pred šestimi meseci, da s eloti kapitalizma.

Mr. Heller je bil popolnoma prepričan, da ni bil to objem ljubezni. Vsak komunist v Rusiji, o tem je trdno uverjen, bi imel rajši, da je prišla revolucija skozi druga vrata. To pa se ni zgodilo.

— Ekonomska fronta, — mi je rekel, je danes geslo ruskih komunistov. Zgraditi industrijalni sistem pod vsakim pogojem. Nimate se brigati za teorije, — zrite razmeram v obraz. Svetovna revolucija bo eventualno prišla, a nobenega znamenja ni, da prilaja ravno sedaj. Mi ne zapuščamo svoje smeri, a veter se je obrnil in ničesar drugega nam ne preostaja kot spustiti jadra dol.

— In posledica tega je, — je rekel dr. Heller, — da se je cela Rusija zopet izpremenila. — navidez preko noči. Danes je največja prilika na svetu za kapitalizma. Položaj je mogoče primerjati le z velikim časom v Ameriki po zaključku Državljsanske vojne. Takrat se je ustvarilo velika ameriška bogastva. Čeprav pa je bila ameriška vlada nezavestno kapitalistična, dočim je sedanja sovjetska vlada zavestno komunistična, so prilike za trgovino enako velike. Sovjetska vlada bo namreč pozdravila v deželo prihajajoč kapital z inteligentnim sodelovanjem, ki tukaj ni bilo mogoče. Njeni voditelji so vsi izvedeni ekonomski ter vedo, kaj potrebuje kapital. Mogoče ne ljubijo kapitalizma v teoriji, a ker so enkrat sklenili ustanoviti ga, mu ne bodo položili na pot niti ene bilke.

— Dokler ne pride svetovna revolucija? — sem vprašal jaz.

— Da, — je rekel Mr. Heller. — Sovjetska vlada ne trdi in se ne dela, kakor da je to opustila. Če se bo kapitalizem po celem svetu polomil, bo ostala politična sila Rusije nedotaknjena, da se jo uporabi v revolucionarne svrhe. Ta sila je sedaj trajna v Rusiji. Tudi najbolj silni sovražniki vlade so sedaj pripravljene pri-

znati to. Ni je mogoče zoprdiniti ali spraviti z njenega mesta. Ne more se je odvrtiti od njenega končnega cilja. Ko bo prišel čas, bo ustanovljen komunizem po celem svetu in politično silo Rusije se bo uporabilo v prilog organiziranemu delu, a ne v prilog lastnim interesom. V sedanjem trenutku pa je Rusija najboljša mesto na celem svetu za kapital. Tam so tovarne prvega razreda skoraj za slepo ceno. Tam so naravnir viri bogastva, ki le čakajo na človeka s tako velikim kapitalom, da prehrani in obleče delavstvo, zaposleno pri izpervanju teh velikih bogastev. Tam je komčno tudi pridno in inteligentno prebivalstvo, ki je pripravljeno delati za ceno, nižjo kot v katerikoli drugi deželi belega človeka.

— Ali mislite, — sem vprašal, — da bo prišel kapital v Rusijo? — Gotovo, — je rekel. — Zakaj pa ne? Kapital hoče le eno stvar, namreč velike in gotove dobičke in Rusija je sedaj naravnost idealno mesto za to.

— Kaj ne, dokler ne bo prišel dan, — sem rekel, — ko se bo končno razposustevalo vse posedujoče razrede?

— To ne bo nič vzemirjalo resničnega kapitalista, — je rekel Mr. Heller. — Človek ali verjame, da bo kapitalizem propadel, ali da ne bo. Če je človek prepričan in trdno uverjen, da kapitalizem ne bo propadel, se mu ni treba nič bati za denar, ki je naložen v Rusiji, kajti ta denar je varen toliko časa, dokler kapitalizem ne propade. Če pa sumi, da bo morda kapitalizem propadel, potem je nalaženje denarja v Rusiji vsaj tako dobro kot v katerikoli drugi deželi. Prehod h komunizmu bo mogoče veliko — manj mučen v deželi, ki že dolgo pričakuje tega prihoda, kot pa v deželi, ki ne bo mogla razumeti tega prehoda in ki bo pahnjena vsled tega v novo veliko krizo.

Naznanila.

(Nadaljevanje s 3. strani.)

ne bo potem vzrok tajnik. Kakor se je že večkrat pripetilo, vzame član nakaznico in gre k zdravniku. Pri tem se mogoče tudi zdravnik zmoti, nezadostno pogleda ali ne zna brati in prinese tajniku nazaj. Pa se pripeti, da tajnika ni doma, ima mogoče kako delo ali kak drug posel. Na tak način pride nakaznica na vrhovnega zdravnika in v glavni urad, nakar formo črtajo za neveljavno. Seveda krivda pade največ na tajnika društva. To ni res. Veliko tega je kriv član, ker ne pazi zadostno.

Se enkrat vas prosim, pridite na sejo v nedeljo 15. januarja in prijavite vsak po en dober in koristen predlog za društvo in Jednoto. Jaz vem in sem prepričan, da s pomočjo ustave in pravil nam bo mogoče priti do cilja.

Vsem članom in članicam voščim srečno in veselo novo leto in ostajam vam vdani sobrat

Math. Jamnik, tajnik.
525 W. 2nd St.

Roundup, Mont.

Članom društva sv. Mihaela št. 88 JSKJ. naznanjam, da je bila letna društvena seja dne 18. decembra. Ob tej priliki se je vršila tudi volitev društvenih uradnikov za leto 1922. Izvoljeni je sledeči odbor: Predsednik Math. Penica, Box 168, Klein, Mont, podpredsednik Frank Čebul, I. tajnik Geo. Zobec, II. tajnik Frank Grachev, blagajnik John Petek; nadzorni odbor: predsednik Frank Prešeren, odbornika Charley Petek in Anton Pire; bolniški odbor: načelnik Charley Petek, odbornika Jos. Penica in John Kostele; bolniški obiskovalci: za No. 1 John Gloch, za No. 2 Frank Čebul in Math. Turk, za No. 3 Louis Merhar, Anton Pire in John Kosak, za No. 4 Jacob Petek in John Kastelic, za Gibtown Frank Grachev in John Kastelic; redar John Kastelic; vratar Polde Planinšek. Društvena zdravnik N. J. Alexander in C. E. Piget, Roundup, Mont.

Opomnim še člane, da bi plačevali redno mesečni asessment. Kateri ne bo plačal do 25. v mesecu do 7. ure zvečer bo suspendiran. Kdor ne more plačat asessmenta, naj pride na društveno sejo in se opraviči pred društveniki. Tajnik in blagajnik ne bosta zalagala in tudi iz blagajne se ne bo plačevalo za nobenega. Toliko vam članom v prijazno naznanilo. Kateri nima še oporoke naprav-

ljene ali ako ni pravilno napravljena, naj to takoj stori, ker se je že zgodilo, da je član umrl brez pravih napravljene oporoke. Društveni tajnik ima potem dosti dela, predno se stvar reši. Prosim, vpoštevajte to!

Srečno in veselo novo leto voščim vsem članom in članicam dr. št. 88 in JSKJ.

Z bratskim pozdravom
Geo. Zobec, tajnik.

VABILO

Društvo "Zvon", št. 70 JSKJ. priredi v soboto na Silvestrov večer dne 31. decembra 1921 plesno veselico v Narodni dvorani na 18. ulici in Racine Ave. Ne zamudite te vesele prilike. V obilici bo vsakovrstne zabave, katere pa tukaj ne moremo podrobno našteti. Za zadosten prigriček bo skrbel odbor. Cena vstopnicam je v predprodaji 35c, pri vratih pa 50 c.

Vsem Slovencem v Chicagu in okolici se priporoča

Veselični odbor.

NAZANILLO.

Tempotom naznanjam vsem članom društva "Zvon", št. 70 J. S. K. J. v Chicagu, Il. da je bila glavna seja 18. decembra in za odbor so bili izvoljeni sledeči člani:

Predsednik: Mihel Lumpert, 541 N. Wood St., Chicago, Ill. Podpredsednik: Andrej Spolar, 1802 S. Racine Ave. Tajnik: John Jurčič, 2228 Blue Island Ave. Organizator: John Jurčič. Zapisnikar: Joseph Simec, 1813 W. 21 Place. Blagajnik: Joseph Sutarsich, 4222 W. 26 St., Chicago, Ill. Nadzorniki: John Gottlieb, Jos. Kos in Joseph Sluga Sr. Reditelj: John Kovac. Nominiran za I. nadzornika JSKJ: Wm. B. Laurich.

Obenem zopet opozarjam člane, ki dolgujejo, da poravnajo svoj dolg, da bodo čiste knjige ob letnih računih društva.

Obenem je bilo sklenjeno, da tisti člani, ki se ne vdeležijo veselice v soboto 31. decembra 1921 v Narodni dvorani na Racine Ave. in 18. St., zapadejo \$1.00 kazni.

Obenem prosim in vabim cenjene rojake in rojakinje iz Chicage in okolice, da se vdeležijo naše veselice. Čisti prebitek je namenjen za društveno blagajno.

Svirala bo izborna godba, za dobro zabavo in postrežbo bo skrbel odbor.

Koneno pozdravljam vse člane JSKJ, ter želim novem odboru društva "Zvon" največ uspeha. Z pozdravom

W. B. Laurich, tajnik.

Nemški grobovi v Franciji in v Belgiji.

"Matin" ostro napada bivšega ministrskega predsednika — Clemenceauja in bivšega ministra Tardieuja, ki sta zakrivila, da vsebuje versailleska mirovna pogodba določbo, po kateri morata obe stranki skrbeti za grobove padlih vojakov na svojem teritoriju. List kotsatira, da je v Nemčiji samo 20.000 francoskih grobov, dočim je v Franciji 250.000 nemških. Nemci potrošijo za francoske grobove sorazmerno malo, Francoze pa stanejo nemški na leto 123 milijonov. V Bel-

giji pa je tudi koli stotisoč nemških grobov. Nemčija stoji na stališču, da se mora ta točka mirovne pogodbe natančno izvajati.

ADVERTISEMENTS.

POZOR, SLOVENKE!

Želim se spoznati s Slovenko staro od 28 do 38 let. Na denar se ne oziram, pač pa želim, da je zdrava. Katera želi dobrega moža, naj mi piše, jaz bom na vsako pismo odgovoril. — Sam Banko, 1143 Miami Ave., Kansas City, Kans. (28-29-12)

Podpisana bi rada znala, kje je moj mož JOSIP HORVAT, star 58 let, po pokliu mizar. Dolgo let se je nahajal v Allegheny, Pa. Zadnje pismo sem prejela od njega z naslovom: Spring Garden Ave., N. S., Pittsburgh, Pa. Pisala sem mu tri pisma, katera sem prejela nazaj, da je mrtev. Podpisana prosim enj. rojake, da mi kateri sporoči natančno o smrti, kako je in če je bil pri kakem društvu, ker meni je pisal že mnogo poprej, da je zavarovan. Moj naslov je: Angela Horvat, Kamdija št. 69 pri Novem mestu, Slovenija, Jugoslavija. (28-29-12)

Naznanilo.

Vsem cenjenim rojakom (kinjam) v Chicagu in okolici se uljudno naznanja da Jugoslovansko Stavbinsko Posojilno društvo izda 13. serijo delnic. Dne 4. januarja 1922 se dobe pri g. Frank Vreček, 2022 Dayton Street na severni strani mesta. (Branch Office) in dne 6. januarja 1922 v navadnih društvenih prostorih pri g. Martin Nemanich, 1900 W. 22nd Street. Dnevne vloge sprejema društvo in sicer oddelek A, 25c delnice; oddelek B, 12½c oddelek C, 75 delnice; oddelek D, 50c delnice in sicer tedensko. Izvzemši oddelek C, se plača samo enkrat. Zatorej vabimo rojake in rojakinje k obilnemu pristopu. Omenim naj še, da ima društvo po sklepu računov z dne 30. septembra 1921, to je po dveh letih in 9 mesecih obstanka \$114,636.66, kar je vsekakor lep napredek v taki kratki dobi obstoja.

JOSEPH STEBLAY, tajnik
1840 W. 23rd Street, Chicago, Ill. Phone Canal 1984.

BREZPLAČNA POJASNILA

Na tisoče rojakov se obrača na mene vsako leto za razne informacije. Vsakemu dam pojasnila zastonj. Izdelujem tudi KUPNE POGODBE, POOBLASTILA, OBVEZNICE in DOLŽNA PISMA, POBOTNICE, OPOROKE

in razne druge notarske dokumente. Moja dolgoletna praksa jamči vsakemu dobro delo. Pišite ali pridite osebno.
Anton Zbašnik
SLOVENSKI JAVNI NOTAR
Corner 48th and Butler Sts., Telephone: Fisk 2685 Pittsburgh, Pa.

Jadranska Banka in naši izseljenci.

IZZA konca vojne in obnovitve zvez med Jugoslavijo in Ameriko se je z vsakim dnem pojavljala potreba direktne zveze med našimi izseljenci ter poštenim, solidnim in obsežnim denarnim zavodom v Jugoslaviji.

Jadranska Banka je zadostila tej potrebi s tem, da je stopila v direktno zvezo s

Frank Sakser State Bank v New Yorku.

Nadalje je uspešno organizirala poseben oddelek, ki je izključno v zvezi z našimi izseljenci ter ameriški denarnimi zavodi po vseh Združenih državah.

Naloga tega odelka je, da se našim izseljencem olajša zvezo z njihovimi rodbinami in prijatelji v Jugoslaviji ter družinam in prijateljem naših izseljencev doma s svojci po svetu.

Jadranska Banka je vedno pripravljena iti vam na roko ter bo izvršila vse stavljenе ji posle, spadajoče v njeno podoročje.

Jadranska Banka izvršuje vse bančne posle, pošilja denar na vse kraje sveta. Ko pošljate denar v domovino, recite vsled tega vašemu bankirju, naj vam napravi ček na podružnico Jadranske banke v mestu, ki je vašemu najbližje.

Jadranska banka ima svoje poslovnice v Beogradu, Celju, Cavcatu, Dubrovniku, Ercegovem, Jelsi, Korčuli, Kotoru, Kranju, Ljubljani, Mariboru, Metkoviću, Sarajevu, Splitu, Šibeniku, Zagrebu, Trstu, Zadru, Opatiji, Wien in v New Yorku: Frank Sakser State Bank, 82 Cortlandt Street, New York City.

Jadranska Banka sprejema vloge na hranilne knjizice in vsled tega bi bilo sedaj, ko so tako visoki tečajji za ameriški denar, priporočljivo, odpreti hranilne vloge.

Jadranska Banka sprejema hranilne vloge v dolarjih ter jih izplačuje na zahtevo v efektivnih dolarjih.

Dopisovanju posvečamo posebno pazljivost in vsled tega pišite za vse informacije naravnost na

JADRANSKA BANKA

Ameriški oddelek.

Ljubljana, : : Jugoslavija.

Tuan-fu-čeng.

(Nadahevanje.)

Ni bilo pač nikake pomoči. V Mandžuriji je padel v roke Rusom, prihajal je vedno z njimi v dotiko, naučil se je od njih pisanje čevati in igrati, jaz pa na nisen mogel, kot malega otroka, stalno nadzorovati. V boljše družbo je prišel šele, ko smo prišli zopet nazaj v Kuang - čeng - dze, v nevtralno zono, kjer sem napravil svoj glavni stan za svojo veliko ekspedicijo na korejsko mejo. — Tu je bilo le malo Rusov. Imeli smo svoje lastno gospodinjstvo, tako da je bilo vedno dovolj dela v hiši in hiľvu.

Toda tukaj so bile beznice, ki so jih lastovali večinoma Judje in Grki, in v katerih se je strašno hazardiralo. Karel je prišel zopet dobivati obiske, kar mi ni bilo prav posebno všeč. Kadar sem torej dobil tuje Kitajce v svojem stanovanju, sem jih vedno vprašal po njih imenu in poklicu, a seveda so mi lahko odgovorili, karkoli so hoteli. Med njimi je bil tudi eden, ki je bil vedno oblečen v najlepšo svilo, nosil je zametaste črne čevlje z debelimi belimi podplati ter je bil popoln podoba falota, obsejanaka. — Ker ga nisem še nikoli vprašal po imenu, sem ga nekoga dne poklical ven na dvorišče.

— Kdo si in kaj hočeš?
— Jaz sem prijatelj Tuan - fu Čenga.
— In tril posej!
— Bil sem satelit pri nekem mandarinu, ki je umrl, sedaj pa sem brez posla.

Opazil sem, da ima nekaj na želodeu, pod svojim telovnikom, nenadoma sem mu privzdignil telovnik ter zagledal za pasom ruski ofiserski revolver.

— Aha! —
Najprej sem mu hotel pištolo odvzeti, toda slutil sem, da mu jo bo Karel ali nadomestil, ali jo pa meni spet ukradel, zato sem mu rekel, da ga bom, čim se pokaže še enkrat na mojem dvoru, ustrelil kot steklega psa, kajti niti malo nisem bil v dvomu, da je ta dečko nevaren Čungz. Karel je čul mojo grožnjo in je nameraval poseči vmes. Nto sem zagrozil, da bom dal čba zapreti, nakar je lopov izginil.

Karel je pričel igrati. Nekolikrat je dobil ter mi to povedal. Jaz sem mu dejal, da bo svoje zadnje hlače zaigral, če bo še nadalje hodil tja, in da mu jaz ne bom dal več nikakega denarja, dokler ne bodo igralnice zaprte. Govoril tem glede teh beznic tudi z ruskim konzulom in prefektom, toda ker sta oba dobivala procente od igralnic, so jih zaprli šele čez mesec dni, in to zato, ker je nekega Kitajceev izvršilo samomor radi izgube svojega premoženja.

Nekega dne, ko je bil Karel odsoten, pride neki Kitajec z računom za riž, čaj in zelenjavo — hrana kalijev. Račun je znašal 14 rubljev. Izkazalo se je, da je Karel ta denar zaigral!

Proti večeru je prjezdilo mmo svojega stanovanj par ruskih častnikov, katere sem povabil na večerjo. Predne so odjezdili, so me prosili, naj jim posodim svojo pištolo, ki je vedno ležala na moji pisalni mizi. Objubili so, da mi jo bodo naslednjega jutra poslali nazaj. Ker sem imel v hiši še dve karabinki, sem torej lahko pogrešal revolver. Nato so odjezdili, jaz pa sem šel spat. Naslednjega jutra sem zamen čaka! — Karla. Njega ni. Šel sem v kuhinjo. Karel je ležal na svoji postelji, nato se je počasi dvignil, kolovratil okoli, držeč se za štedilnik, da ni odel, ker je bil žilinsko pijan. Izvivalno me je pogledal ter dejal: — Jaz nič več delati — samo še piti! — samo še piti!

V vsakih drugih okoliščinah bi lumpa pretepel in to je hotel Karel tudi provocirati, kajti to je pričakoval. Toda v njegovih očeh sem opazil nekaj, kar me je osupnilo. Ne morem povedati, kakšen vstis je napravil name njegov pogled, toda instinktivno sem čutil, da moram ostati hladen in naren. Zato sem rekel mirno in zaničljivo:

— Vidim, da si prase! Pojdi v hlev in prespi tam svojo pijanost — nato pa bomo naprej govorili. Nato grem v hišo ter pričnem pisati. Naenkrat se mi zdi, da se zunaj nekaj dogaja. Mahoma, ne da bi sam vedel, zakaj, sem odložil svoje pero ter poslušal. Polastil se me je čut grozeče nevarnosti, katerega sem že večkrat občutil. Ta čut ni naravnost nepri-

jeten ali strašljiv, temveč zagozezi tako nekako po živeh, kakor bi meso zaklacio duhu: — Pazi! — In res, kmalu nato zašlim strel v bližini mojih vrat. Kakor blisk mi je šinila skozi glavo misel: To je Karlov prijatelj — oni z revolverjem, ki je prišel zopet na obisk. Morda sta se z orožjem igrala in strel ni bil namenoma sprožen. — Vstal sem, da odidem v kuhinjo, tedaj pa sem začul bošestno stokanje. — Kanjence? Napad? — Mislili so, da sem sam doma, in ker stoji puške v zadnji sobi, si nisem vzel časa, da bi šel tja, temveč sem strgal med tekom sulico raz zid ter skočil v kuhinjo. Tam je stal moj drugi služabnik, takozva ni "boy", s krvavo glavo in močl mi je nasproti svoje krvave, pokvečene roke. Zelo si je prizadeval, da ne bi kričal; — tla, njegova obleka, vse je bilo obrizgano s krvjo. Karel pa je ležal na svoji postelji ter se ni gnil. Nobenega dvoma ni bilo: on je streljal! Zrabil sem ga za rameni, dvignil ga kvišku, on pa se je delal trd kot mrtvec. Zatulil sem:

— Kje imaš revolver? Takoj sem z revolverjem! — Strgal sem mu obleko na prsih, preiskal posteljo, odgrnil odeje:

— Kdo je streljal?
Karel je bil ves bleđ, vendar je rekel s stočnim mirom in z največjim začudenjem: — Kaj? ... Kdo streljal? ... Jaz spati, — nič slišati!

Jaz sem bil za trenutek osupel. Ta mirna gotovost, ta ponos! Nemogoče, poba vendar ne more tako samozavestno lagati! Izvedel bi rad, kaj je za stvar, a ker obstreljeni fant ni znal narečja, ki ga govore severni Kitajci, temveč je govoril le šantungsko narečje, ga sam nisem mogel izprašati.

Zato sem namignil Karlu, in ta mi je pričel prevajati fantove besede: — On pravi, ena Rus prišla sem na vrata s puško v roki, ustrelili na fanta in zopet proč teči. ...

— Kam?
Karel je planil k vratom: — Tamkaj okoli ogla teči k ruske-mu konzulatu. ...

Jaz sem skočil v sobo po svojo karabinko, nato pa sem planil v ono smer, a videl nisem nobenega sumljivega človeka na ulici.

Dvesto korakov naprej je stala petindvajset mož močna kozak-ka konzularna straža. Ti jezdeci so me vsi poznali, ker so me že večkrat spremljali ter vedno dobili od mene dobro napitnino. — Zato so bili zelo uljudni ter vedno pripravljeni storiti mi ugodno, zlasti ker sem jim pred štirinajstimi dnevi, za Velikonoč, kupil vedro vodke. Že oddalec sem klical podčastnika. Takoj ni je pritekel naproti.

— Kdo od tvojih ljudi je odsoten?
— Ničče. Vaše blagorodje!
— Neki Rus je streljal v mojo hišo! Takoj preišči puške!

On je takoj ukazal nastop in midva sva pričela preiskavati karabinke: niti iz ene cevi ni bil izstreljen strel; vse cevi so bile čiste in močno z mastjo namazane, tako da je bilo popolnoma izključeno, da bi mogel kdo tekom petih minut cev očistiti in namazati.

Konzul je stanoval precej daleč proč, v bančnem poslopu, ker njegova hiša se ni bila opremljena za stanovanje. Prosil sem stražojstra za desetnika in tri može, nakar sem odšel z njimi v svoje stanovanje. Dva sem postavil k vratom za stražo, v spremstvu ostalih dveh pa sem odvedel svojega Kitajca k bančnemu poslopu. Bil sem naravnost divji. In kako bi ne bil! Pred mojimi očmi se razvija cel kriminalni roman. Najbrž se je izvedelo, da sem dal svojemu služabniku dopust, a nihče ni opazil, da so se slišabniki že prejšnjega večera Ker so storilci domnevali, da sem sam doma, so hoteli priliko izkoristiti ter me napraviti neškodljivim, pa bilo iz političnih ali drugačnih motivov, ker so videli tako Japonci kakor tudi Kitajci v meni nevarnega špijona. Končno je Karel izjavil, da mu je — "boy" z vso natančnostjo in gotovostjo opisal nekega vojaka v kozaki uniformi. Ko smo dospeli do banke, sem vstopil, ne da bi se javil, držač za roko obstreljenega fanta, v sobo konzula, in govor, ki sem ga pričel, ni bil ne diplomatsčen, ne logičen: ... kajti čeprav me hoče vaša vlada oboriti, tedaj povejte vsaj onim

kozaškim lopovom, naj ne streljajo na moje ljudi ter naj ne smatrajo osebe umazanega Kitajca za svojo osebo. ...

Konzul je bil pa princ in eden najbolj razumnih ljudi, ki sem jih kdaj poznal. Takrat je komaj prišel na svoje mesto, zato se ni sva tudi skoraj nič poznala. Daj je takoj kozaki straži povelje, da obgoli moje dvorišče ter natančno preišče bližnjo okolico. — Nato je dal fanta obvezati in izprašati. Ker ni nihče znal onega narečja, ki ga je ranjeni fant govoril, je bil zopet Karel oni, ki je moral igrati vlogo tolmača. Fant je ostal pri svoji prvotni izjavi ter je opisal kot storilec v jozaško uniformo opravljenega vojaka z dolgo puško. Vendar vsi kozaki so imeli le kratke karabinke, ki so običajne pri kavaleriji. Pa tudi glede bluze se ni stvar strinjala. On jo je opisal kot temno, s pozlačeniimi gumbi. Kozaki so pa bili že zadnjih pet dni opravljeni v lahkih belih polletnih bluzah.

Princ me je vprašal, če sem imel morda s kakim vojakom prepir in če koga sumim. Ne! Nemogoče! Kako naj se z navadnim vojakom prepiram, moji ljudje se sedaj tudi niso prišli medje. — Odvedli so fanta v drugo sobo, da mu umijejo kri; Karel ga je hotel pospremiti. S princem sva govorila angleški, in ta me je vprašal:

— Ali ne sumite svojega tolmača? Saj je popolnoma pijan in zmešan. ...

— Da — v prvem trenutku prav gotovo, — in jaz sem mu razložil, kako je prišel večera zvečer nazaj itd. — Bemo ga opazovali! — Karel je stal za vrati, kjer so fanta umivali ter je s strahom prisluškoval.

— Hm, — pravi princ, — on sam je storilec.

Jaz sem dal Karla takoj aretirati ter ga odvesti v kitajsko jetnišnico, ranjenega fanta pa sem se namenil odvesti v angleško misijonsko bolnico ter sem ukazal poklicati voz.

Ubogi ranjeni fant se mi je resnično smilil. Bil je šestnajst let star in šibak. Ko mi je bil svoječasno od Karla predstavljen, je naredil name vtis revnega gladenca in jaz sem mu objubil, da mu bom oče in mati ter da se bo pri meni lahko naučil, kako se streže velikim belim možem, ki prihajajo z onstran zapadnega morja in da bo pozneje lahko naredil lepo kariero. Komaj pa je odšel Karel iz hiše, ko sem opazil malega, kako je z negotovimi koraki tekkel preko dvorišča, pri tem pa se vedno strahoma obračal; kot da se boji, da ga kdo zasleduje.

Z nekaj skoki sem ga dohitel: — Stoj! ... in tresel se je kot obsojenec, ko sem ga pritril nazaj v kuhinjo. Ko se je Karel vrnil, se je zmagoslavno smejal:

— Mali poba strah — on še ne poznati Evropejcev, on zelo bati!

Ubogi mali dečko, ki je z bogive kakšnim lumpom prišel peš v Mandžurijo, se je nekaj časa, predno sem ga spoznal, potepal okoli ter služil po kitajskih breznicah kot picolo. Nato pa mi je zbolel. Jaz sem mu dal obleke, siadkarij in cigarete ter nisem nikoli z njim esorno govoril, niti ga ostro karal, dasi mi je večkrat izmaknil po par kopejke; proti temu pač ni bilo pomoči, ker to je bilo v njegovem kitajskem značaju.

Sedaj pa, ko je sedel tako krvaveč poleg mene v vozu, sem ga hotel tolažiti. — To ni nič, v eno tedno bo zopet dobro, — in bilo mi je, da bi bil rajši sam obstreljen, kakor pa da sem mogel gledati tega ubogega nedolžnega črviča v takem položaju.

Misijonski zdravnik, neki Iree, je sedel ravno pri zajtrku. Prišel je ven, poslal je mojega fanta v sobo k strežnikom, mene pa je povabil k zajtrku. Bil je izobren karakter, ta Iree, toda tekem svojih šestnajstih let, ki jih je preživel med njimi, je tako spoznal Kitajce, da mu ni niti na misel prišlo, da bi se dal motiti pri svojem obedu, pa če bi imelo deset takih gentlemanov izkraveti. — Med zajtrkom sem mu povedal, kaj se je primerilo.

(Dalje prihodnjič).

ADVERTISEMENTS
Severova zdravila vzdržujejo zdravje v družini.

Kašelj in prehlad.
V tem letnem času vlada kašelj in prehlad pri odraslih in pri otrocih. Če se zanemarja, se razvije iz njega komplikacije, ki se lahko nevarno izgnje čenje in za posledicam prehlada z vzetjem Severova Cold and Grip Tablets (Severovih Tabletoz zoper prehlad in grip). Cena 50 centov. — Hitro od pomoči proti kašlju dobita, če vzamete

Severa's Cough Balsam
(Severjev Balzam zoper kašelj). Pomiruje razdraženost, omehča zločevanje, ustavi kašelj, povzroča lagije čenje in pomaga priroči povrnti normalne stanje. Vsje steklenice 50 centov, manje 25c. Pri lekarnih.

W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

ŽELIM KUPITI
staro nemško armoniko Franc Labasovega izdelka, štirivrstno in trikrat uplašeno. Kdor jo želi prodati, naj mi takoj piše na naslov: Mike Rijovich, Box 137, James City, Pa. (29-30-12)

Kje je moj brat JOHN STOPAR? Pred par leti je imel naslov Box 207, Bear Creek, Mont. Prosim rejake, če kdo ve, da mi nazna-mni, ali naj se pa sam oglasi svo-jemu bratu: Franc Stopar, vas Nizka št. 4, pošta Rečica ob Sa-vinji, Slovenija, Jugoslavija. (29-30-12)

ZAHVALA IN VOŠČILO.
Podpisani se zahvaljujem in vam voščim veselo novo leto vsem cenjenim naročnikom širom Ame-rike, ki so v tako velikem številu odgovorili na moj oglas v cenje-nem listu Glas Naroda in ki prid-no naročajo moje sklade. S tem pokažejo, da podpirajo kulturno stvar in napredek, saj narod brez glasbene izobrazbe ne more dose-či visoke kulture. Poglejmo si brate Čebe. Upam, da me boste tudi zanaprej podpirali in naro-čali, ker s tem mi daste pogum, da bom tudi jaz z večjim vese-ljenjem delal in kaj več pokazal dru-gič. Z bratskim pozdravom osta-jam vaš vdani

VICTOR LISJAK,
5805 St. Clair Ave., Cleveland, O.

POZOR, JUGOSLOVANKE!
Želim se seznaniti s Slovenko ali Hrvatico od 25 do 35 let staro. Jaz sem star 35 let, imam \$4000 v gotovini in farmo ter dosti blaga. Na denar se ne oziram, ampak želim pošteno ženo. Katera resno misli, naj piše na: Rudolph Vu-kovich, P. O. Box 3, Crucible, Pa.

NAZNANILO IN PRIPOROČILO.
Spodaj podpisani naznanjam vsem v Pittsburghu, Pa., in okoli-lici bivajočim Slovencev in bratom Hrvatom, da sem odprl novo **GOSTILNO na 5336 Butler St., Pittsburgh, Pa.** Zavoljo tega se priporočam vsem Slovencev in bratom Hrvatom, da bi me pri vsaki priložnosti obiskali in jaz vam jamčim, da vas bom fino in najboljše postregel, kolikor bo v moji moči. Na razpolago imam tudi sobe za prenočiti, kakor tudi sobe za v najem, bodisi s hrano ali brez hrane. Fina in prava slo-venska kuhinja, tako da lahko jamčim za vsako najboljšo pos-trežbo. Se priporoča

FRANK GORIŠEK,
5336 Butler St., Pittsburgh, Pa.
(6x v čet & pet 15-12)

POSESTVO
na Dolenjskem pri Novem mestu, njive, vinogradi, gozdi, sadni vr-tovi, hiša, gospodarska poslopja se prodaja

Cena \$3500.
Naslov pove in pojasnila da-je An. zav.
Drago Beseljak & drug,
Sodna ulica 5,
Ljubljana, Jugoslavija.

ŽALOSTEN SPOMIN
na svojega ljubljenskega soprog-a **IGNACIJA JAVORNIK,** ki je preminul dne 28. decembra 1911, to je pred 10 leti in ga nikar pozabila ne bom.

Vdova Pavlina Javornik,
402 New St., Newark, N. J.

ADVERTISEMENTS
NAZNANILO.
Podpisani naznanjam cenjenim rojakom, da sedaj imam v zalogi najnovjewe in tudi že rojakom znane **krasne slovenske skladibe in pesmi,** katere so pripravne bodisi za petje, koncert ali ples, in sicer za vsak instrument, bodisi piano, violina ali orkester in ban-da. Pišite po cenik. Se priporo-čam vaš rojak

VICTOR LISJAK,
5805 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Kje je **KAROLINA RICH** rojena **MRAVLJE** v vasi Berje, pošta Rifenberga pri Gorici? Leta 1909 je potovala od tu. Prosim one, ki vedo za njen naslov, da mi ga poročajo, ali naj se pa sa-ma javi. — Marija Mravljje, po-ročena Kodrič, Berje (Zuli) št. 113, pošta Rifenberga, Venezia Giulia, Italia. (29-30-12)

Rada bi izvedela za mojo prijate-ljico **ROZI VONČINA.** Pred 10 leti je šla iz Trsta v Ameriko na ta-le naslov: Rozi Vončina, 53. Street No. 411, West New York, h gospej Mikulina Tun-kovič. Zelo bi me veselilo, ako bi mi pisala, ker bile sve dobre prijateljice. Moj naslov: Mrs. Ivanka Kováč (rojena Čotič iz Kanala), 3938 Garland Avenue, Detroit, Mich.

ANTON JANKOVIČ, podkovski kovač, brat gotove Tereze Štok iz Maribora, zadnji njegov na-slov: Camp 56, Cheat Bridge, W. Va., naj se sam javi, ali pa če kdo rojakov ve za njegov se-danj naslov, naj ga pošlje na: Joe Kosec, 629 Milwaukee Ave., Chicago, Ill., ker mu imam ne-kaj važnega za poročati.
(4x 22,23,27,29-12)

VABILO
na plesno in zabavno veselico, ka-tero priredi društvo sv. Alojzija št. 36 JSKJ v Conemaugh, Pa., v soboto 31. decembra. Tem po-slom so vabljeni vsi rojaki in ro-jakinje iz okolice, da nas blago-voljjo posetijo na omenjeni vese-lici. Za dobro potrežbo in zabavo bo izvrstno preskrbljeno. Začetek ob 7. uri zvečer. Vstopnina 25c. K obilni vdeležbi vabi Odbor.
(28-30-12)

SLOVENSKA BANKA
Zakrajšek & Češarek
70 - 9th Ave., NEW YORK, N. Y
(med 15. in 16. cesto)

pošilja denar v Jugoslavijo, Italijo itd.; — prodaja vose liste za vas važneže črte; — izvršuje notarske posle, listovzveze s stariim krajem. — Čene vedno med najnižjimi. — Telefon Watkins 7527

Josip Rems
JAVNI NOTAR
2327 Putnam Ave.,
Ridgewood, L. I. N. Y.
Forest Ave Station

ZAČINBE, ŽELEŠČA IN NAZ-RAZNOVNEŠTEJŠA
Pišite po brezplačni cenik.
DOMAČA ZDRAVILA
katera pripravna magr. Knecip,
imam vedno v zalogi.

MATH. PEZDIR
P. O. Box 772, City Hall Station
New York City

Brezplačno onim, ki trpe vsled mrzlice in naduhe.
Brezplačna poskušnja metoda, katere mo-re vsak rabiti b: ez neprijetne in izgube časa

Imamo način, kako kontrolirati nadubo in želimo, da poskusite na naš račun. Nič ne de, ako je to že dolga bolezen, ali pa se je pojavila še le pred kratkim, ako je senena mrzlica ali pa kronična naduba, naročiti morate brezplačno poskušnjo na-šega načina. Na to se ne gleda, v kakih klimi živite, ne gleda se na vašo starost ali opravilo, ako vas mučijo naduba ali mrzlica, naš način vam bo takoj pomagal.

Posebno želimo poslati onim, ki se na-hajajo navidez v obupnem stanju, kje-nisjo pomagala vsakovrstna vdihavanja, brizganja, zdravila opija, dimi, patentni-rodna kajenje itd., želimo pokazati vasko-mur, da je ta nov način doleten, da vsta-vi vsako težko dihanje, vse hropenje in vse strahne napade takoj in za vse čase.

Ta brezplačna ponudba je prevažna, da bi jo zanemarili. Pišite sedaj ter jo tožjo pričnite. Ne pošiljte denarja. Pošljite kupon dane, Niti pošilnine ne plačate.

BREZPLAČNI POSKUSNI KUPON,
FRONTIER ASTHMA CO., Room 2502,
Niagara and Hudson Sts., Buffalo, N. Y.
Pošljite prave poskušnje volage nazaj:

POSEBNO MOČNE BAKRENE KOTLE
PO NIŽJI CENI KOT NIKLJEV DRUGJE.

Jamčeno zadovoljstvo ali denar nazaj brez vprašanja.

Narejeni iz 16, 18, 20 in 22 ovne mrzlo presnagane pločastega bakra. Brez zračno pritvit pokrov 5 in 6 širik, da gre roka skozi za čiščenje.

2 gal.	\$ 3.50	2 gal.	\$ 2.50
4 gal.	4.25	4 gal.	3.00
6 gal.	6.25	6 gal.	4.25
8 gal.	7.50	8 gal.	5.75
10 gal.	8.50	10 gal.	7.25
12 gal.	11.90	12 gal.	9.90
15 gal.	12.50	15 gal.	11.50
20 gal.	14.00	20 gal.	13.00
25 gal.	17.95	25 gal.	15.00
35 gal.	25.00	35 gal.	20.00

Izdelovalnica kositra, bakra in druge plachevine in žeznine že nad 45 let.

JOHN O. HRUBY
1806 SO. RACINE AVE., CHICAGO, ILL.
PIŠITE PO NAŠ CENIK. DEPT. 25

Knjige! = Knjige!

POUČNE KNJIGE

Angleško-slovenski slovar 60
Dr. Kern \$5.00
Slovensko angleški slovar 1.50
Slovensko-angleška slovnica 1.50
Nemški abecednik '85
Nemško angleški tobač 60
Pravilo dostojnosti 30
Slovensko-nemški slovar — (Janežič Barlo) 4.00
Angleščina brez občutja 40
Srdica. Navodilo za čtenje in pisanje srbskove v cirilici 20
Dekletoz. Spisal Anton B Jeglič 50
Gospodinstvo — Purgaj, Fran-čena knjiga za naše gospod-ine. (Trdo vezana) 1.30
Hitri računar. Priročne velkosti 50
Praktični računar 90
Knjiga o lepem vedenju Urbanus, (Trdo vezano) 1.00
Mladeničev, Ant. B. Jeglič
I. zvezek 60
II. zvezek 60
Nasveti za hišo in doma. Koristna knjiga za vsako hišo 1.00
Svarila za oliko. Dr. J. Dostojen 65
Huda klericija, za slabe in dob-ře čuze 1.00

RAZNE POVESTI IN ROMANI.

Joe. Jurčič, 4. zv.: Čret in sad. Hči mestnega sonnika itd. 75
Joe. Jurčič, 5. zv.: Sosedov sin. Sin kmetakega cesarja itd. 50
Joe. Jurčič, 6. zv.: Doktor Zober, roman — Tugover, tragedija Dve sliki — Kavač Meško 40
Huda klericija. Ni vza zlato, kar se se svetl itd. 35
Patric, povest iz reke junaške do-be 30
Pod svobodnim solncem, zgodovinska povest, 1. zv. 1.25
Pod svobodnim solncem, zgodovinska povest, 2. zv. 1.25
Povesti slovenskemu ljudstvu v poduk in zabavo, Kalan 35
Eomarica, povest 20
Sista z Sesto, povest iz Abrucev 60
Zilke iz povesli, Kaaver Meško 35
Student naj be, — Naš vaskrdnji krut 35
Veselo povesli: Za mojem, — V pustir je bla. — Prava med bratova 35
Vojnik ali poganstvo in krst, povest 30
ster Zgaga 50
Doli s orožjem 50
Knjige družbe Sv. Mohorja
Duhovni boj (34 str.) 30
Mešija (1. zv.) 30
Mešija (2. zv.) 30
Podobe iz narave 30
Svetloba in senca 30
Zgodovina slov. naroda (8. sv.) 30
Zgodovina slov. naroda (6. sv.) 30
Mladim srcem (2. zv.) 30
Spisal K. Meško

SPISIS ZA MLADINO.

Beb za mladi: sob, pesmica 30
Dedek je pravil, pravljica 40

MOLITVENIKI.

Skrbi za črno: v usnje vezano 1.80
v platno vezano 2.50

Kajski glasovi:

v platno vezano 30
v kost vezano 1.70
v usnje vezano 1.80

ZEMLJEVIDI.

Zemljevid držav 35
Zemljevid Slovenije 10
Zemljevid Evrope 30
Velika čtenjska mapa 2.50
Zemljevidi: New York, Illinois, Co-lorado, Kansas, Montana, Minne-sota, Wyoming in Alaska — vsaki po 25
Pennsylvania 50
West Virginia 40

RAZGLEDNICE:

Goščica, različne, ducat 30
Novolona, različne, ducat 20
Zabavne, različne, ducat 20
Newyorške, različne, ducat 30
Panorama mesta New York, 25 slik 20
Panorama mesta Celje, 21 pal-cev dolgo 25c.

Z ZADNJO POŠILJATVIJO SMO DOBILI NASLED-NJE KNJIGE:

Stric Tomova Koča 60
Rinaldo Rinaldini 65
Sv. Northura 35
Pravilice za Mladino, S. Košutnik 30
Elizabeta 35
Veliki svevešč 30
Gozdovnik, (2 zvezka) 1.00
Čvetilna Borogradska 60
Sv. Genovefa 35

Opomba:
Naročilec je priložiti denar, bodisi v gotovini, money order ali poštne znamke po 1 ali 2 cema. Če pošlje-te gotovino, rekomandirajte pismo, Ne naročate knjig, katerih ni v ce-niku. Knjige pošiljamo pošilnino gratis.

Slovenic Publishing Co.,
82 Cortlandt St.,
New York

Vilhjalmur Stefansson o Eskimih.

Slavni raziskovalec arktičnih krajev, Vilhjalmur Stefansson pravi, da so Eskimi skoro človeški in s tem je uničil staro severno bajko, da niso sploh podobni ljudem v svojem življenju in mišljenju.

Vilhjalmur Stefansson, mož, ki je prodril dalje v zamrznjena ozemlja visokega severa in arktičnih krajev kot katerikoli drugi živi človek na svetu, je čisto navaden Bil Stephenson. In mož, ki je premagal mraz ter številne nevarnosti severnih krajev, sliši rad, če ga pokliče z navadnim ameriškim imenom "Bill".

Mr. Stefansson namreč ni Norvežan. — to se pravi on ni, pač pa so bili njegovi predniki pred tisoč leti. On je Canadee, a je živel večino svojih dni v Severni Dakoti. Zanimiv je način, kako je prišel izgovarjati svoje ime na norveški način. Zgodilo se je to takrat, ko je bil prvo leto na "college-u".

— Vsakdo, ki me je poznal takrat, me je poznal kot Bill Stephensona. Mislim sem si, da bi bilo dobro, če si nadenem posebno ime in vsled tega sem enostavno izpremenil pravopis mojega imena Vilhjalmur Stefansson ne pomenja nič drugega kot William Stephenson. Enostavno, kaj ne? — je rekel.

Če je sploh kak človek na svetu, ki pozna tajnosti daljnega severa, je to Stefansson. Potoval je preko vseh zasneženih ozemelj severa, kar so jih kedaj razkrili drugi raziskovalci in tudi v takih krajih je bil, kamor si drugi niso upali.

Drugi raziskovalci so se obrnili na kako vseučilišče, na kak znanstven zavod, na vlado ali katerega bogatega privatnika, zanimajočega se za znanost, da dobe denar, s katerim so financirali svoja potovanja. Drugega pa je delal Stefansson. On je lahko sam zaslužil denar, kajti ljudje so radi poslušali njegova predavanja. Vsled tega je prišel do zaključka, da lahko sam plača svoje ekspedicije.

Na delti Mackenzie reke ima sedaj raziskovalno skupino. To je precej draga stvar, a on jo plačuje sam. V skupini je nekako ducat ljudi, ki so odpotovali iz Seattle avgusta meseca. Ti ljudje nabirajo podatke za lastno Stefanssonovo uporabo in njegova vednost plačuje za to potovanje.

Stefansson razpravlja s prav posebnim veseljem o teorijah, katere si ustvarja navaden človek glede "grozot severa". Soglasno z raziskovanjem taka stvar sploh ne obstaja. Če človek pozna svoje ozemlje, če ve, kako oblačiti se, kaj vzeti s seboj, kje potovati in ob katerem času, potem postane polarna ekspedicija potovanje v Švico za veselje ali v kako drugo deželo, — vsaj po mnenju Stefanssona.

Veliko veselost vzbujajo v njem tudi nazori, katere imajo navadni ljudje glede navad Eskima in glede načina njegovega življenja. On pravi, da je večina teh idej popolnoma napačna.

— Večina ljudi misli, da pije Eskimo olje, da zavziva mast, da živi v snežnih hišah in da je mašine postavne. Nobena teh stvari ni resnična. Eskimi jedo in pijejo približno tako kot vi ali jaz. Seveda žive Eskimi v glavnem od divjačine in rib, to je od lova. Kar pa se tiče tega, da žive v hišah iz leda, je stvar naravnost smešna. Večina njih živi tam, kjer raste zelena trava skozi polovico leta in če bi bili odvisni od sneženih hiš kot od svojih edinih bivaljših, bi morali spati na prostem večino časa. Oni si zgrade hiše ali kočje iz hlodov ter žive v njih udobno skozi celo leto.

Povprečni Eskimo je visok pet čevljev in deset inčev. — je rekel — a med njimi jih je le malo, katere bi se moglo označiti kot "velikane".

— Koliko besed mislite, da rabi Eskimo v svojem dnevnem pogovoru? — je vprašal Stefansson poročevalca.

Poročevalec se je spomnil, da rabi povprečni Amerikanec približno osemsto besed na dan.

— Osemsto. — je rekel vsled tega. Stefansson pa je nato pojasnil, da se poslužuje Eskimo v svojem dnevnem pogovoru celih 12.000 besed.

— Amerikanci občudujejo basni in izmišljotine. — je rekel Stefansson smehljaje. — To je tudi vzrok, zakaj so tako številni arktični raziskovalci deležni večje publicitete predno se podajo na potovanje kot pa takrat, ko se vrnejo.

Stefansson je navedel več slučajev, tikajočih se ekspedicijskih. Nekateri raziskovalci so čemur ne, da bo lahko barantal in trzil, ko bo dospel na sever. Vsled tega je poslal tjakaj cel tovor cenjenih koral in drugih okraskov. Ko je prišel na sever, se je sestel z možem, ki je preživel že več let v arktičnih krajih. Ta mož je povedal raziskovalcu, da ni na severu nobenega trga za njegove korable in drugi nakit. Ko je bilo blago poslano nazaj, je prineslo komaj toliko, da se je pokrilo prevozne stroške.

— Kje je najti več plavalnih Eskimov? — je vprašal poročevalec.

— V listih. — je odvrnil Stefansson.

Stefansson namerava pričeti s turo po različnih mestih, kjer bo predaval. Po zaključanju te ture se namerava napotiti k svoji ekspediciji ob Mackenzie reki.

Vrata v Združene države.

Dasi je vaakdo ki se je priselil človek si lahko prihrani mnogo v to zemljo, ob svojem prihodu prišel v dotiko z eno ali drugo priseljeniško postajo, kjer je vzadostil priseljeniškim predpisom in je bil redno pripuščjen v to zemljo, vendarle večinoma ljudje nimajo jasnega pojma o postopanju priseljeniških oblasti in Ellis Island so pravcata vrata v Združene države. Na čelu te priseljeniške postaje se nahaja Commissioner Robert E. Tod in njegova pomočnika sta Asistenti Commissioners Mr. Byron H. Uhl in Mr. Harry R. Landis.

Čim izve za parnik, v katerem se pričakovane nahaja, postane nemiren; v svoji bojazni se obrača okoli za svet — večinoma na pravo mesto. Ako sorodnik se ne prikaže takoj, dotičnik pošilja brzojavko za brzojavko, mno gokrat brez potrebnih podatkov, na priseljeniške oblasti, ki — prenapolnjene z delom — ne morejo odgovarjati vseh tudi ob najboljši volji. Ako končno pride svet, da je bil sorodnik ali prijatelj zadržan na priseljeniški postaji, se dotičnik prestraši, in skrbi, izguba časa in strahski sledijo. To je vse lahko razumljivo, aliko kakor potniki tretjega razre-

da, smejo pa biti pregledani že na brodu. Ako ni nikakega zadržka, bodisi radi splošnih določb priseljeniškega zakona ali radi kvote, se jim dovoli vstop v Zdr. države direktno iz parnika na pomo. Priseljenici tretjega razreda pa in oni potniki kabine, katerih slučaj treba natančneje preiskovati, se iz parnika premestijo v ferry-boat, ki jih odpelje na Ellis Island.

Ako je razvidno, da je priseljenec na sploh sposoben, da se mu dovoli vstop v Združene države in kvota one dežele, kjer se je rodil, ni bila še izčrpana, pregled na Ellis Island je prilično hitra stvar. Čim priseljenec dosepejo na otok, so postavljeni v vrsto in podvrženi kratkemu zdravniškemu pregledu, katerega svrha je izločiti one slučaje, ki potrebujejo natančnejši pregled. Na to so priseljenici izprašani glede pismenosti in končno pridejo pred mizo, ob kateri sedita dva priseljeniška nadzornika, ki ugotavljajo, dali je priseljenec vzadostil zahtevam zakona glede pristupljivosti v to deželo. Ako vzadošča in kvota one dežele, kjer se je rodil, ni bila še izčrpana, je pripuščjen takoj.

Čim so priseljeniške oblasti pristupile priseljenca, sme isti oditi iz Ellis Islanda, bodisi potem preveznega čolna v mesto New York, ako je tja namenjen, ali pa ferry-boat ga odvede na železniško postajo, ako je namenjen drugam. Sorodniki ali prijatelji naj ne bodo v skrbeh v takem slučaju, kajti priseljeniške oblasti same pazijo na to, da gre priseljenec na pravi vlak in obveščajo kondukterja, naj izpusti potnika na postaji, kamor je namenjen.

Pripuščjen priseljenec utegne pa biti začasno zadržan (temporarily detained.) To se dogaja zlasti v slučajih, kjer pripuščjeni priseljenec čaka na denar za nadaljno potovanje, ali pa ako nekdo mora priti po njega, ali v slučaju začasne boleznii ali radi katerega drugega razloga. Začasno zadržani priseljenec (na kratko zvan "T. D.") je skratka priseljenec, kateremu je bil dovoljen vstop (admission) in ki zapusti priseljeniško postajo, čim bo odstranjena dotična začasna težkoča.

Kdor ni takoj pripuščjen, je zadržan in posebni preiskovalni odbor (Board of Special Inquiry) mora pretresovati njegov slučaj v posebni seji, ki naj se vrši v krajšem času. Vsak tak odbor je sestavljen od treh članov, izbranih izmed priseljeniških uradnikov od generalnega komisarja za priseljevanje s privoljenjem tajnika za delo (Secretary of Labor). Zaslišanje (hearing) pred Board of Special Inquiry ni javno, ampak priseljenec sme zahtevati prisotnost katerega prijatelja oziroma sorodnika.

Ako torej kdo dobiva vest, da je bila pričakovana oseba zadržana na Ellis Islandu za posebno preiskavo (held for special inquiry), to enostavno pomenja, da dotičnik ni bil še pripuščjen, ampak da njegov slučaj potrebuje posebno preiskavo in da posebna komisija bo pregledala njegov slučaj.

V slučajih boleznii in nesposobnosti upravljajo dostikrat priseljenca v bolnišnico in odložijo njegov pregled na poznejši čas. V takih slučajih odloča Board of Special Inquiry na podlagi spričevala pregledajočega zdravnika.

Razun v teh slučajih, v katerih je priseljenec zadržan za posebno preiskavo (Special Inquiry, na kratko "S. I."), treba zapomniti si, da tudi vsak inozemec, ki prihaja čez kvoto, je zadržan "for special inquiry".

Skratka: "Held for special inquiry" je vsak, ki ni bil pripuščjen in odpuščjen oziroma pripuščjen in začasno zadržan. Board of Special Inquiry ima na to v posebni seji določiti, da-li naj se dotični priseljenec pripusti ali pa zavrne.

V slučaju zavrnitve ima dotični inozemec pravico do priziva na Secretary of Labor in je obveščjen o tej svoji pravici. Priziv sme vložiti sam ali potom prijatelja ali pa potom katere dobrodelne organizacije, nahajajoči se na priseljeniški postaji. Priziv (appeal) ima enostavno besedilo: Vlagam priziv proti sklepu Board-a of Special Inquiry — s podpisom prizivnika. Priziv treba vložiti v roku osemindesetih ur po sklepu. Vložitev priziva zaustavlja vsak nadaljni korak glede končne usode priseljenca, dokler Secre-

ADVERTISEMENTS. 30 Washington. Je sedež Patentnega Urada Združenih držav in naš največji slovenski urad, se nahaja samo v Washingtonu blizu Patentnega Urada. Na ta način nam je osebno mogoče urediti vaše patentne zadeve najbolj točno — najbolj pošteno — najbolj poceni in najboljše. A. M. WILSON je znano ime. Pišite še danes za našo slovensko brezplačno knjižico glede iznajdb in patentov. A. M. WILSON, Inc. 320 Victor Bldg., WASHINGTON, D. C.

tary of Labor ne odloči o prizivu in prijavi svoj sklep načelniku priseljeniške postaje. Radi tega, lekler ni rešen priziv, nihče ne more biti deportiran.

Secretary of Labor more rešiti priziv s tem, da odvrže sklep Board-a of Special Inquiry in pristupi priseljenca, ali — v izvanrednih slučajih — more dovoliti začasni prihod proti jamščini (on bond), oziroma more potrditi deportacijo, ki jo je odredil Board of Special Inquiry.

V nadaljnjih člankih bomo objasnjevali natančneje najvažnejša določila priseljeniških zakonov, v kolikor njih znanje je skrajno potrebno in koristno za vsakega priseljenca.

Smrtna kazen za tatove. V sovjetski Rusiji obsojajo oblasti tatove na smrt. V Vladikavkazu je bilo zaradi tatvine obsojenih na smrt dvesto železničarjev.

IMPORTIRANE BRINJEVE JAGODE. Vreča 132 funtov \$10.20. Pri večjem naročilu vprašajte za posebno ceno. K naročilu priložite Money Order. MATH. PEZDIR, Box 772, City Hall Sta. New York, N. Y.

ADVERTISEMENTS. KRETANJE PARNIKOV. Kedaj približno odplujejo iz New Yorka. AMERICA 3 Jan. — Bremen LA PLAND 11 febr. — Cherbourg N. AMSTERDAM 4 Jan. — Boulogne LA SAVOIE 11 febr. — Havre ITALIA 5 Jan. — Trst CARMANIA 11 febr. — Reka LA TOURAINE 7 Jan. — Havre FRANCE 16 febr. — Havre OROPESA 7 Jan. — Havre ADRIATIC 16 febr. — Genova ADRIATIC 7 Jan. — Genova OLYMPIC 18 febr. — Cherbourg MONGOLIA 12 Jan. — Cherbourg N. AMSTERDAM 18 febr. — Boulogne G. WASHINGTON 17 Jan. — Bremen PARIS 21 febr. — Havre ROCHAMBEAU 17 Jan. — Havre AQUITANIA 23 febr. — Cherbourg PARIS 21 Jan. — Havre KROONLAND 25 febr. — Boulogne SAKSONIA 21 Jan. — Hamburg MOORDAM 25 febr. — Hamburg ARABIC 21 Jan. — Genova RYNDAM 25 febr. — Cherbourg KROONLAND 21 Jan. — Cherbourg ZEELAND 4 marca — Cherbourg MOORDAM 21 Jan. — Boulogne LA LORRAINE 4 marca — Havre PRES. WILSON 24 Jan. — Trst LA SAVOIE 11 marca — Cherbourg LA LORRAINE 28 Jan. — Havre FINLAND 11 marca — Boulogne CARONIA 28 Jan. — Reka RYNDAM 15 marca — Havre ZEELAND 28 Jan. — Cherbourg PAPIIS 15 marca — Havre FINLAND 4 febr. — Cherbourg N. AMSTERDAM 18 marca — Cherbourg LA TOURAINE 4 febr. — Havre LA PLAND 23 marca — Boulogne RYNDAM 4 febr. — Boulogne AQUITANIA 7 febr. — Cherbourg FRANCE 23 marca — Havre

FRENCH LINE. Drektna služba v Jugoslavijo preko Havre. LORRAINE 31. dec. TOURAINE 7. Jan. ROCHAMBEAU 17. Jan. PARIS 18. Jan. Za družine nudimo izborna ugodnost tretjega razreda — kabine s dvoma, štirimi, šestimi in osmimi posteljami. Vsi taki potniki so do delniške izborne službe in brane, valed katere je znana Francoska črta. Za nadalje informacije vprašajte pri lokalnih agentih FRENCH LINE.

GOSULICH ČRTA. Drektno potovanje v DUBROVNIK (Gravosa). TRST. PRESIDENT WILSON 21. januarja 1922. Cene za Trst in Reko so: Pres. Wilson \$102.50 in \$5. davka. Potnik liskov tadanah za vsa tri je v Jugoslaviji in ostali Razredne ugodnosti prvega, drugega in tretjega razreda. Potniki tretjega razreda dobvajo brezplačno vino. PHELPS BROTHERS & Co. Passenger Department 2 West Street New York

DR. LORENZ. 644 Penn Ave., PITTSBURGH, PA. EDINI SLOVENSKO GOVOREČI ZDRAVNIK SPECIJALIST MČSKIH BOLEZNI. Meja stroka je zdravljenje akutnih in kroničnih bolezni. Jaz sam že zdravim nad 23 let ter imam skušnje v vseh boleznih in ker znam slovensko, zato vas morem popolnoma razumeti in spoznati vašo bolezen, da vas odzdravim in vrnem moč in zdravje. Skozi 25 let sem pridobil posebno skušnjo pri odzdravljenju moških bolezni. Zato se morete popolnoma zaneseti na mene, mojega skrb pa je, da vas popolnoma odzdravim. Ne odlašajte, ampak pridite čimpreje. Jaz odzdravim zastupljeno kri, manuje in lise po telesu, bolani v grlu, izpadanje las, bolečine v kosteh, stare rane, oslabelost, živčne in boleznii v mehujedih, jetrah, želodcu, rmenico revmatizem, katar, zlat: žile, naduha itd. Uradne ure: V ponedeljek: sredo in petek od 9. dopoldne do 5. popoldne; v torek, četrtek in sobota od 8. dopoldne do 8. zvečer; v nedeljah in praznikih od 10. dopoldne do 2. popoldne.

POZOR! Slovenci, Hrvati in Srbi, ki potujejo skozi New York. Ne pozabite na moj hotel, kjer dobite najboljša prenočišča in boste najbolj postreženi. Čiste sobe z eno ali dvema posteljima. Prostor za 250 oseb. Domača kuhinja. Najnižje cene. AUGUST BACH, 63 Greenwich St., New York

Slovensko - Amerikanski KOLEDAR za leto 1922. Poleg koledarskega dela vsebuje obilico poučnih člankov, zanimivih povesti, nasvetov za zdravje in dom, raznoterosti, šale itd. Nzd vse zanimiv je članek "Protii delavska špijonaža v West Virginiji". Ko bodo delavci to prečitali, jim bo marsikaj jasno, o čemur dosedaj niso niti pojma imeli. Koledar krasi cela vrsta krasnih slik. Čtivo je tako izbrano, da mora zanimati vse sloje našega naroda. Cena je 40 centov s poštnino vred. Za Jugoslavijo je poštnina ista. Naročite ga za svoje sorodnike in znance v stari domovini. Vsakdo bo vesel tega božičnega daru. Naročite ga še danes! Slovenic Publishing Co., 82 Cortlandt St., New York

FRANK SAKSER STATE BANK. 82 Cortlandt Street, New York. GENERALNO ZASTOPSTVO JADRANSKE BANKE in vseh njenih podružnic. JUGOSLAVIJA. Beograd, Celje, Dubrovnik, Kotor, Kranj, Ljubljana, Maribor, Metković, Sarajevo, Split, Šibenik, Zagreb. ITALIJA. Trst, Opaticja, Zadar. NEMŠKA AVSTRUJA. Dunaj. IZVRŠUJEMO hitro in poceni čenarna izplačila v Jugoslaviji, Kostiji in Nemški Avstriji. IZDAJAMO čeke v kronah, lirah in dolarjih, plačljive na vpogled pri Jadranski banki in vseh njcaih podružnicah. PRODAJAMO parobrodne in železniške vozne liste na vse kraje in za vse črte. IZSTAVLJEMO tudi čeke, plačljive v efektivnem zlatu pri Jadranski banki in njenih podružnicah s pridržkom, da se izplačajo v napoleonih ali angleških sterlingih, ako ni na razpolago ameriških dolarjev v zlatu. SPREJEMAMO DENARNE VLOGE v dolarjih ter plačamo začasno 4% obresti. Oddelak vlog smo ustanovili nanovo pa želje mnogih rojakov sirom Amerike, ki se pečujejo naše banke. Po sprejenu prvega denarja izdame vložno knjižico v dolarjih in jo pošljemo vlagatelju. Za prepis nadaljnih vlog ali za dvig denarja je potrebno, da se nam pošlje v registriranem pisnu vedno tudi vložno knjižico. Denar nam je poslati najbolje po Domestic Money Order ali pa po New York Bank Draft. KADAR STE NA POTU v staro domovino in se nabujate v New Yorku, se Vam bo izplačalo, ako se zgisate glede reditve Vaših denarnih zaved pri ravateljstvu naše banke v prvem nadstropju brez ozira na to, ako kupite parobrodni listek pri nas ali ako ga mogoče že kupili drugje. Zajamčeni se nam pri Jadranski banki izvanredno ugodni pogojii, ki bodo velike koristi za vse one, ki se že ali se bodo posluževali naše banke. Slovenci, prijatelji in poznavalci naše banke so vlnudno naprošeni, da opozorijo na ta naš oglas svoje znance iz Hrvatke, Dalmacije, Istre, Goriske, Srbije, Rosne, Hercegovine in Črnogore. Frank Sakser State Bank. ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDR. DRŽAVAH.